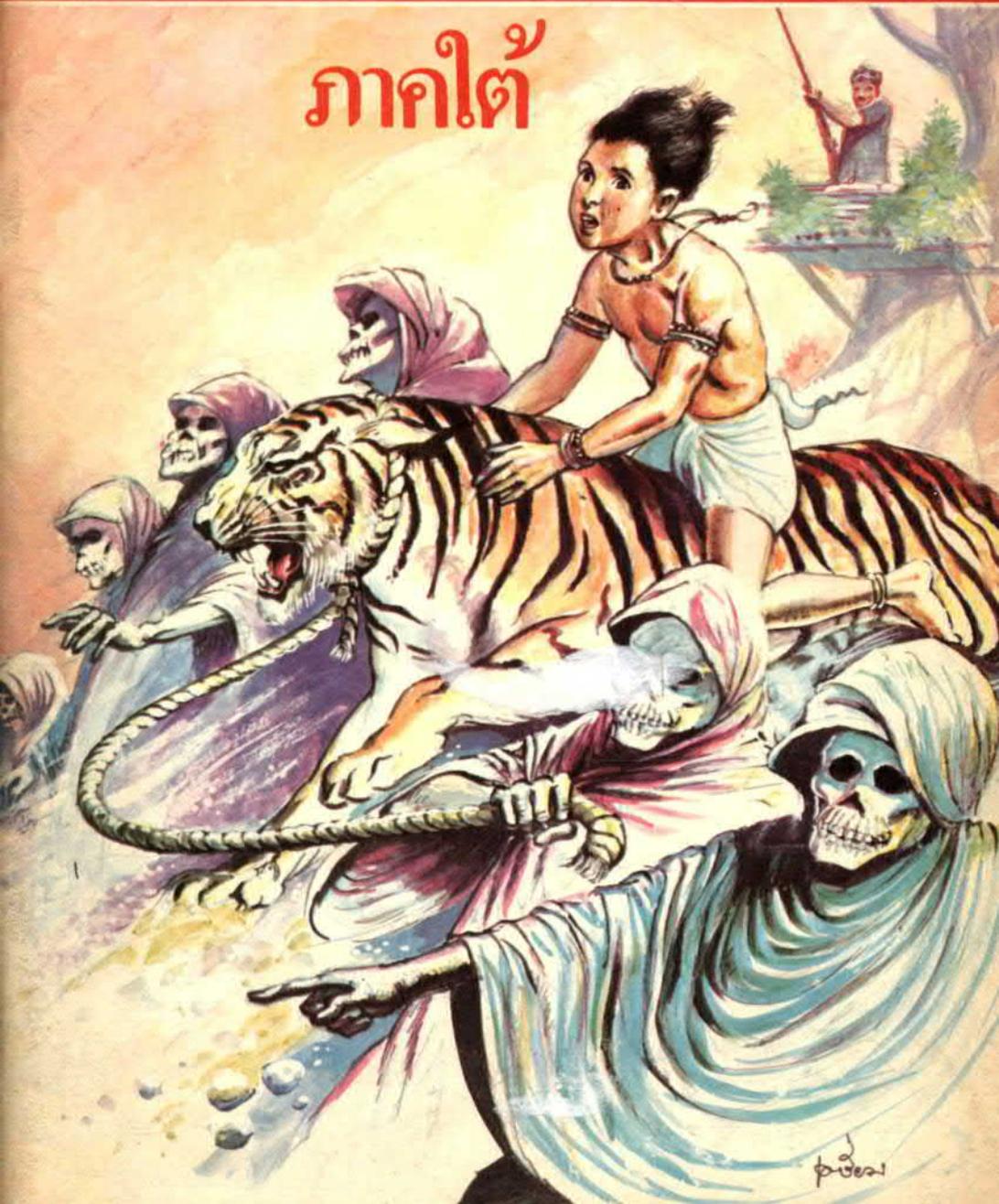

นิทานชาวบ้าน

ภาคใต้

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวนพิมพ์ ๕๐,๐๐๐ เล่ม

หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ระดับประถมศึกษา

เรื่อง

นิทานชาวบ้านภาคใต้

มานพ แก้วสนิท

เรียบเรียง

เตรียม ชาชุมพร

วาดภาพประกอบ

กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

2686

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง อนุญาตให้ใช้หนังสือในโรงเรียน

ด้วยกรมวิชาการได้จัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง
นิทานชาวบ้านภาคใต้ สำหรับชั้นประถมศึกษา ขึ้น กระทรวง
ศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ใช้หนังสือนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ 6 พฤศจิกายน 2522

(ก-๗๖)

(นายสมาน แสงมณี)

รองปลัดกระทรวง ศึกษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

หนังสือ “นิทานชาวบ้านภาคใต้” นี้ นายมานพ แก้วสนิท ได้รวบรวมและเรียบเรียงจากนิทานชาวบ้านเรื่องต่าง ๆ ที่นิยมเล่าสู่กันฟังในท้องถิ่นภาคใต้ นิทานท้องถิ่นเหล่านี้ไม่ปรากฏว่าผู้เล่าดั้งเดิมเป็นใคร อ้างแต่ว่าเป็นของเก่า เล่าสืบทอดกันมาช้านาน ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวของความเชื่อถือโชคลาง ผีสงนางไม้ คดีอันเป็นมูลเหตุแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ตลอดจนความเชื่อถือเกี่ยวกับความเป็นอยู่และการประกอบอาชีพของชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ จัดได้ว่าเป็นวรรณกรรมประจำท้องถิ่นอันมีคุณค่าสาระสมควรให้เด็กในท้องถิ่นอื่น ๆ ได้ศึกษาในแง่สังคมวิทยา นอกเหนือจากการอ่านเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้แต่งตั้งให้นางสาวเจียมจิตต์ บุญญานุรักษ์ เป็นผู้ตรวจ และกรมวิชาการจัดพิมพ์ เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านชุดท้องถิ่นไทยภาคใต้ สำหรับระดับประถมศึกษา หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้อ่านโดยทั่วกัน

(นายเอกวิทย์ ณ ถลาง)

อธิบดีกรมวิชาการ

5 พฤศจิกายน 2522

สารบัญ

	หน้า
นิทานเกี่ยวกับพรานป่า	
เรื่องที่ 1	1
เรื่องที่ 2	6
เรื่องที่ 3	7
มากับอะไร ก็ไปกับสิ่งนั้น	8
เจ้าที่	13
ส่งผีหัวล้าน	19
ความตาย	23
เสื่อสาขารางโอง	27
นิทานเกี่ยวกับผีหลังกลวง	30
เรื่องที่ 1	35
เรื่องที่ 2	36
เรื่องที่ 3	37
เรื่องที่ 4	38
เรื่องที่ 5	39
นิทาน “ยักษ์ปักหลาว”	41
ทุเรียน	46
ตากับยาย	49
อ้ายหลาวทอง	53
นางกระเชอกันรื้อ	59
จีนชราเฝ้าวัด	64
ปัญญาของกระต่าย	67
สามเกลอ	72

นิทานเกี่ยวกับพรานป่า

เรื่องที่ 1

นายพรานคนหนึ่งได้เข้าป่าล่าสัตว์ หลังจากที่เลือกหาที่ทางที่เหมาะสมในการยิงสัตว์ป่าแล้ว ก็เลือกได้ต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่ง เพื่อที่จะนั่งห้าง และได้ทำพิธีบวงสรวงบูชาแก่เจ้าที่เจ้าทางประจำต้นไม้ นั้นเพื่อความปลอดภัยและเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง เพราะมีความเชื่อกันว่าถ้าได้บูชาเจ้าที่เจ้าทางประจำต้นไม้แล้ว เจ้าที่เจ้าทางจะช่วยป้องกันอุบัติเหตุอันอาจจะเกิดขึ้นจากสัตว์ป่าได้ หลังจากที่นายพรานได้นั่งห้างคอยยิงสัตว์อยู่จนดึก ก็ได้ยินเสียงคนสองคนช่วยกันห้ามโจงศพมา เสียงดัง “โคงคาง....โคงคาง....” ชายสองคนช่วยกันห้ามโจงศพมาหยุดใกล้ ๆ ต้นไม้ที่นายพรานนั่งห้างอยู่ ทั้งคู่เงยหน้าขึ้นมองดูนายพราน แล้วชายคนหนึ่งก็ชี้ไปที่นายพรานและพูดกับเพื่อนว่า

“นี่เกลอ เราไปจับผึ้งรังนั้นกันไหม”

ชายอีกคนตอบตกลง แล้วก็พากันเดินเข้าไปใกล้ต้นไม้ที่
นายพรานนั่งห้อยอยู่ นายพรานเห็นดังนั้นก็รีบหวานยากันผีปาลง
ไปทันที ทันใดได้ยินเสียงชายอีกคนหนึ่งพูดขึ้นว่า

“อ้ายเกลอ เราเข้าไปไม่ได้ดอก มดมันกัดวะ”

นายพรานก็รู้ได้ทันทีว่า ฝีป่าคงจะนำสัตว์ออกมาอย่าง
แน่นอน เพราะมีความเชื่อกันมานานแล้วว่า ฝีป่านั้นจะช่วยให้สัตว์
ขึ้นต้นไม้ทำอันตรายแก่นายพรานได้ นายพรานจึงยกปืนขึ้นเล็งไป
ที่ชายอีกคนหนึ่งทันที แล้วก็ลั่นไกปืนออกไป เสียงปืนดัง “เปรี้ยง”
ลั่นป่า ชายคนนั้นล้มลงกลายเป็นอীগังตัวหนึ่ง ชายผู้ที่มาด้วยกัน
โกรธมาก พุดขึ้นว่า

“เดี๋ยวเถอะเจ้าฝิ่ง ข้าจะไปตามน้ำแฉะ ที่เป็นน้ำชายของข่ามา
จับแกดีกว่า”

แล้วก็หายเข้าไป สักครู่หนึ่งชายคนเดิมก็มากับชายอีกคนหนึ่ง แล้วชี้ไปที่นายพรานพร้อมทั้งพูดขึ้นว่า

“นำเณร เราไปจับผีรังนั้นกันเถอะ”

แล้วก็ชวนกันเดินเข้าไปใกล้ต้นไม้ที่นายพรานนั่งห้ำงอยู่ นายพรานเห็นดังนั้นก็รีบหว่านยา กันผีป่าลงมา แล้วชายคนนั้นพูดขึ้นว่า

“นำเณร เราเข้าไปไม่ได้หรอก มดมันกัด”

นายพรานเห็นดังนั้นก็รีบยกปืนขึ้น ยิงไปที่นำเณรของชายคนนั้นทันที พอสิ้นเสียงปืน นำเณรของชายคนนั้นก็ล้มลงกลายเป็นหมูป่าตัวใหญ่ตัวหนึ่ง ชายคนที่มาตั้งแต่ตอนแรกโกรธมาก บอกว่า คราวนี้จะไปตามลุงของตนมาจับผีรังนี้ให้ได้ แล้วก็หายเข้าไป สักครู่ก็กลับมาใหม่พร้อมด้วยลุงของตน แล้วก็บอกให้ลุงเข้าไปจับผี ก็คือนายพรานที่นั่งห้ำงอยู่บนต้นไม้ แต่ก็เข้าไปไม่ได้เพราะถูกยา กันผีป่าของนายพราน นายพรานจึงยิงลุงของชายคนนั้นล้มลงกลายเป็นกวางตัวหนึ่ง ชายคนนั้นยิ่งโกรธมากขึ้น บอกว่าคราวนี้จะต้องไปตามปู่ของตนมาจับผีรังนี้ให้ได้ แล้วก็กลับมาพร้อมด้วยชายอีกคนหนึ่งซึ่งเป็นปู่ของตน และบอกให้ปู่เข้าไปจับผี ที่เป็นนายพราน บนต้นไม้ให้ได้ นายพรานรีบไปรยา กันผีป่าลงมาอีก ทำให้ปู่ของชายคนนั้นเข้าไปได้ต้นไม้ไม่ได้ เพราะถูกมดกัดอีก นายพรานจึงยิงปู่ของชายคนนั้นล้มลงกลายเป็นกระชู้ หรือแรดสองนอ ตัวใหญ่ตัวหนึ่ง แล้วชายคนที่มาตั้งแต่แรกก็หายเข้าไป

นายพรานนั่งคอยอยู่จนกระทั่งรุ่งเช้า จึงลงจากห้ำงไปตามเพื่อนของตนมาช่วยหามสัตว์ป่าที่ยิงได้ คือ อีแก้ง หมูป่า กวาง และแรด แล้วพากันกลับบ้านของตน

จากนิทานเรื่องนี้เอง คนเฒ่าคนแก่จึงเชื่อกันว่า ในการเข้าป่าล่าสัตว์นั้นจะต้องมียากันผีป่าไปด้วย เพราะยากันผีป่าจะทำให้สัตว์ป่าขึ้นต้นไม้ไม่ได้ และผีป่านั้นเองที่ช่วยนำสัตว์ออกมา โดยนายพรานจะได้ยินเสียง “โคงคาง..... โคงคาง.....” เหมือนกับคนช่วยกันหามโลงศพมา บางทีจะได้ยินเสียงลมพายุดังคึก ๆ ก่อน จึงจะเห็นสัตว์ป่า เกี่ยวกับเรื่องผีป่านี่ เชื่อกันว่าบางทีผีป่าจะทำให้ นายพรานเกิดอาการรู้สึกว้าง ว้างที่ตนนั่งนั้น เกิดอาการเอียงกระเท่เร่ จะหักมีหักแหล่บ้าง เกิดอาการคล้าย ๆ กับห้างขาดหมุนตกจากต้นไม้บ้าง อาการต่าง ๆ เหล่านี้เรียกว่า “ห้างหลอ” ถ้านายพรานใจไม่ดีก็จะกระโดดลงมาแข่งขาหัก หรือเป็นเหยื่อแก่สัตว์ป่าได้อีกอย่างหนึ่งก็คือ ขณะที่นายพรานกำลังนั่งห้างคอยยิงสัตว์เพลิน ๆ อยู่เนิ่น ผีป่าจะกระซอกพวงอว้วะสืบพันธุไป ทำให้นายพรานขวัญเสียพลาดตกจากห้างเสียชีวิต ทั้งนี้และทั้งนั้นก็เกิดขึ้นเพราะอำนาจของผีป่า แต่ถ้านายพรานมียากันผีป่า และได้บูชาบวงสรวงเจ้าที่เจ้าทางประจำต้นไม้ถูกต้องตามธรรมเนียมแล้ว สิ่งอาเพศต่าง ๆ ก็จะไม่เกิดขึ้น

เรื่องที่ 2

พรานป่าพี่น้องสองคนได้เข้าป่าเพื่อล่าสัตว์ ครั้นเลือก
ที่เหมาะสมในการนั่งยิงสัตว์และทำพิธีบวงสรวงบูชาแก่เจ้าที่เจ้าทาง
แล้ว ก็ขึ้นนั่งห่างบนต้นไม้ใหญ่สองต้นไม่ไกลกันนัก พรานป่าผู้พี่
นั้นนั่งห่างต้นทาง ส่วนพรานป่าผู้น้องนั่งห่างปลายทาง คอยสัตว์
ตั้งแต่หัวค่ำจนดึกและรุ่งเช้าก็ไม่ได้ยิงสัตว์เลย พรานป่าผู้พี่รีบลง
จากห้างเพื่อจะไปจะไปชวนพรานป่าผู้น้องกลับยังหมู่บ้าน แต่เมื่อ
ไปถึงห้างของน้อง เห็นเนื้อแขวนอยู่บนห้างเป็นพวง ๆ ก็นึกรู้ได้
ทันทีว่าผีป่าคงเข้าสิงอยู่ในตัวน้องชายแล้ว ปกษได้เรียกว่าผีสำ
พรานผู้พี่ไม่ปริปากพูดสักคำ รีบกลับบ้านหายากันผีป่าแล้วผสมดิน
ป็นเข้ายิง “เปรี้ยง” ไปยังเนื้อที่แขวนอยู่บนห้างของพรานผู้น้อง
ทันทีที่สิ้นเสียงปืน เนื้อที่แขวนอยู่เป็นพวง ๆ ก็กลายเป็นร่างของ
พรานผู้น้อง จึงชวนกันกลับบ้าน

เกี่ยวกับเรื่องผีสำนี้ คนเฒ่าคนแก่เชื่อกันว่า เกิดจากอำนาจ
ของผีป่า ดังนั้นทางที่จะแก้ไขได้ก็คือการมียากันผีป่า และเชื่อกัน
ว่า ในเวลาที่จะยิงแรดหรือกระซู่ หรือแรดสองนอ นั้น ห้ามไม่ให้
ยืนยิงบนพื้นดินเพราะผีจะสำ แรดจะทำอันตรายแก่ผู้ยิงได้ การยิง
แรดต้องนั่งห่างบนต้นไม้ หรืออย่างน้อยเวลายิงแรด ให้เท้าข้างหนึ่ง
เหยียบอยู่บนรากไม้ก็ยังดี

เรื่องที่ 3

พรานป่าคนหนึ่งได้เดินทางออกจากหมู่บ้านเข้าไปคอยยิงสัตว์อยู่ในป่าใหญ่แห่งหนึ่งใกล้ ๆ หมู่บ้านของตน หลังจากที่ทำพิธีบวงสรวงบูชาเจ้าที่เจ้าทางเจ้าป่าเจ้าเขาแล้ว ก็ตั้งห้างบนต้นไม้ต้นหนึ่ง นั่งคอยสัตว์อยู่จนค่ำมีดสนิทิตแล้ว นายพรานก็ได้ยินเสียงดัง “ตึก ๆ ๆ ๆ ..” แ่วมาจากหมู่บ้านของตน เป็นเสียงของชาวบ้านที่ตำข้าว* ด้วยครกธรรมดาหรือครกกระเดื่องนั่นเอง ลักครุ่นนายพรานก็เห็นเสือลายพาดกลอนตัวใหญ่ตัวหนึ่ง กำลังเอาหูทาบกับดินแล้ว มันก็รีบเผ่นหายไปยังหมู่บ้าน ตามทิศทางของเสียงดัง “ตึก ๆ ๆ ๆ ..” นั่นเอง ครั้นแล้วไม่นานนายพรานก็ได้ยินเสียงร้อง “ว้าย” ของชาวบ้าน ลักครุ่นนายพรานก็เห็นเสือลายพาดกลอนตัวนั้น คาบร่างของหญิงสาวคนหนึ่งในหมู่บ้าน วิ่งผ่านบริเวณที่ตนกำลังนั่งห้างอยู่ นายพรานคอยสัตว์อยู่จนกระทั่งเข้าไม่ได้ยิ่งอะไรเลย จึงรีบเดินทางกลับไปยังหมู่บ้านของตน ก็ทราบว่ายหญิงสาวคนหนึ่งถูกเสือคาบเอาไปกิน ในขณะที่กำลังตำข้าวอยู่กับเพื่อนบ้าน นายพรานจึงเล่าเหตุการณ์ที่ตนเห็นเสือขณะนั่งห้างให้ฟัง

ตั้งแต่นั้นมา คนเฒ่าคนแก่ในบ้านป่าจึงห้ามตำข้าว ในเวลากลางคืน เพราะเชื่อกันว่า สัตว์ป่าจะได้ยินเสียงและติดตามเสียงนั้นมาทำอันตรายเอาได้

* บักมีได้เรียกว่าทิมข้าวหรือข้อมสาร

มากับอะไร ก็ไปกับสิ่งนั้น

คนเฒ่าคนแก่ในสมัยก่อน ๆ มีความเชื่อกันว่ามนุษย์เราเวลาเกิดมานั้นจะต้องมีอะไรสักอย่างหนึ่งนำมาเกิด และตอนจะตายก็จะต้องมีสิ่งนั้นมารับกลับไปด้วย ดังเช่นนิทานเรื่อง “มากับอะไร ก็ไปกับสิ่งนั้น” ซึ่งได้เล่าต่อ ๆ กันไว้ดังนี้

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหมู่บ้านเล็ก ๆ อยู่ในป่าแห่งหนึ่ง ซึ่งมีอยู่ด้วยกันไม่กี่หลังคาเรือน มีครอบครัว ๆ หนึ่งสามีกับภรรยา อยู่กินกันมาด้วยความผาสุก ทั้งคู่ยังหาไม้ลูกไม้ไว้สืบสกุลไม่ ต่อมาภรรยาก็ท้องแก่จนคลอด ฝ่ายสามีนั้นเป็นนายพรานต้องเข้าป่าล่าสัตว์อยู่เนือง ๆ อยู่มาวันหนึ่ง นายพรานต้องเข้าป่าล่าสัตว์อีก ตามปกติ ก็ให้ภรรยาซึ่งจนคลอดเต็มทีแล้วอยู่เฝ้าบ้าน หลังจากจัดข้าวของเสบียงอาหารเรียบร้อยแล้วนายพรานก็รีบเดินทางเข้าป่าเพื่อล่าสัตว์ ลึกเข้าไปในป่ามากแล้ว นายพรานก็จัดแจงหาที่ที่ เหมาะแห่งหนึ่งเพื่อจะนั่งห้างยิงสัตว์ เขาเลือกได้ต้นไม้ใหญ่ ต้นหนึ่งเป็นที่จะผูกห้าง แล้วก็จัดการเอาดอกไม้ธูปเทียนอาหาร

หวานความมาเช่นสรวงบุษบาแก่เจ้าที่เจ้าทางเจ้าป่าเจ้าเขาและผีसानางไม้ เพื่อให้เกิดสิริมงคลแก่ตนเองและเป็นการขอขมาลาโทษต่อเจ้าที่เจ้าทางเจ้าป่าเจ้าเขาด้วย เสร็จแล้วนายพรานก็ผูกห่างบนต้นไม้ใหญ่ต้นนั้นขึ้นนั่งคอยจะยิงสัตว์ นายพรานนั่งคอยยิงสัตว์อยู่ตั้งแต่หัวค่ำจนกระทั่งดึกสงัดของคืนนั้นก็ยังไม่ได้ยิงสัตว์แม้แต่ตัวเดียว ทันใดนั้นลมก็พัดกรรโชกมาอย่างแรง นายพรานได้ยินเสียงอึกทึกกรึกโครมมาแต่ไกลคล้ายกับขบวนแห่อะไรสักอย่างหนึ่ง เสียงดังสนั่นหวั่นไหวไปทั่วป่า เสียงนั้นใกล้เข้ามา ใกล้เข้ามาจนกระทั่งมาถึงโคนต้นไม้ใหญ่ที่นายพรานนั่งห่างอยู่ แล้วนายพรานก็ได้ยินเสียงสนทนากัน

“จะไปไหนกันล่ะ” นั้นเป็นเสียงของผีประจำต้นไม้ที่นายพรานนั่งห่างอยู่ถามขึ้น

“ส่งคนไปเมืองใหม่” เสียงภูตผีที่อ้ออึ้งนั้นตอบ

“ผู้หญิงหรือชายล่ะ” ผีประจำต้นไม้ถามอีก

“ชาย”

“มากับอะไรล่ะคราวนี้”

“มากับเสือ โนนไฉนังอยู่บนหลังเสือลายพาดกลอน ไปด้วยกันใหม่ล่ะ” เสียงที่อ้ออึ้งอยู่ข้างล่างชักชวน

“ไปไม่ได้หรอก วันนี้มีคนมาพักที่บ้าน” เสียงผีประจำต้นไม้ตอบ

“งั้นไปก่อนละ ต้องรีบไป เดี่ยวไม่ทันการ”

แล้วเสียงอึ่งคะนึงคล้ายกับขบวนแห่นั้น ๆ ก็ค่อย ๆ เจียบหายไป นายพรานนั่งร้านอยู่สักพัก ก็ได้ยินเสียงอึ่งอึ่งคล้ายกับขบวนแห่นั้นดังย้อนมาจากทางที่เพิ่งเจียบหายไปเมื่อสักครู่นี้เอง

“คนที่ไปเมืองใหม่นั้น เมื่อไหร่จะรับกลับละ” เสียงผีประจำต้นไม้ถาม

“ตอนมันเป็นหนุ่มโน้นแหละ มันจะต้องหมั้นกับลูกสาวชาวบ้านในหมู่บ้านเดียวกัน ฝ่ายพ่อแม่เจ้าสาวเขาจะเรียกครกกระเดื่อง หรือเครื่องตำข้าวชนิดหนึ่งใช้กำลังเท้า เป็นสินสอดของมัน มันจะต้องไปตัดไม้ไปมาทำครก แล้วก็ถูกเสือขบตาย” เสียงที่อึ่งอึ่งนั้นตอบแล้วก็ค่อย ๆ เจียบหายกลับไปทางเดิม

นายพรานได้ยินเสียงผีประจำต้นไม้กับภุมณีที่มาส่งเด็กไปเกิดสนทนากันแล้ว ก็นึกรู้ได้ทันทีว่าเด็กที่ไปเกิดในคีนนี้ จะต้องถึงแก่ความตายในตอนหนุ่ม ๆ คือ ในตอนที่เด็กคนนี้เติบโตเป็นหนุ่มนั้น มันจะต้องไปขอลูกสาวชาวบ้านแต่งงานอยู่กินด้วยกัน และฝ่ายเข้าสาวจะเรียกครกกระเดื่องเป็นสินสอดของมัน เจ้าคนที่ไปเกิดในคีนนี้ จะต้องเข้าไปตัดไม้มาทำครก และจะถูกเสือที่ไปส่งเมื่อตะกี้กัดตาย นายพรานนั่งคิด ๆ แล้วก็ให้หวนใจเหลือเกิน เพราะเมียของตนก็ท้องแก่จนคลอดเต็มทีแล้ว ถ้าเมียของตนเกิดคลอดคีนนี้ขึ้นมาจริง ๆ ก็เป็นที่แน่นอนว่า เด็กที่ขี้เสือไปเมื่อกี้ นี้ จะต้องเป็นลูกของตน และต้องตายในตอนเป็นหนุ่ม

ครั้นรุ่งเช้าแล้ว นายพรานก็รีบเก็บเสบียงอาหารและข้าวของกลับบ้านโดยที่ตลอดคีนนั้นไม่ได้ยิงสัตว์แม้แต่ตัวเดียว เมื่อกลับ

ไปบ้านก็พบว่า เมียของตนคลอดลูกแล้ว เป็นผู้ชายตามที่ตนได้
เห็นเหตุการณ์เมื่อคืน หลายปีผ่านไป ลูกชายของนายพรานก็
เติบโตเป็นหนุ่มฉกรรจ์เต็มที และได้ไปติดใจลูกสาวของชาวบ้าน
คนหนึ่ง ในหมู่บ้านเดียวกัน นายพรานจึงได้ไปขู่ขอลูกสาวของชาว
บ้านคนนั้น ให้กับลูกชายของตน ฝ่ายพ่อแม่เจ้าสาวก็เรียกครกเป็น
สินสอดของหมั้น นายพรานซึ่งรู้แน่อยู่แก่ใจแล้วว่า ถ้าหากตนให้
ลูกชายไปตัดไม้ในป่ามาทำครก เพื่อเป็นของหมั้นนั้น แน่นอน
เหลือเกินลูกชายของตนจะต้องถูกเสือกัดตาย อย่างกระนั้นเลยตน
จะต้องไปตัดไม้มาทำครกเสียเองดีกว่า นายพรานก็จួយปีนคู้ชีพ
กับขวานอันหนึ่งเข้าไป ในขณะที่นายพรานกำลังตัดไม้สำหรับ
ทำครกอยู่นั้นเอง นายพรานก็สังเกตเห็นเสือลายพาดกลอนตัว
หนึ่ง กำลังด้อม ๆ มอง ๆ ตนอยู่ นายพรานจึงคิดว่า เสือตัวนี้แน่
แล้วที่มาส่งลูกชายของตน ในคืนที่ตนไปนั่งห้างคืนนั้น คิดแล้วจึง
ส่องโป่งเข้าให้ด้วยปีนคู้ชีพ เสือตัวนั้นก็ตาย นายพรานดีใจมากที่
เห็นว่าเสือตายแล้ว เพราะชีวิตลูกชายจะต้องปลอดภัย จึงรีบวิ่ง
กลับไปบ้าน เล่าเรื่องเหตุการณ์ในคืนที่ตนไปนั่งห้างให้ลูกชายฟัง
จนหมดสิ้น ฝ่ายลูกชายได้ฟังดังนั้น ก็นึกโกรธเสือมากจึงบอกกับ
นายพรานว่า จะไปดูหน้าเสือที่จะมาเอาชีวิตตนสักหน่อย นายพราน
จึงพาลูกชายไปดูเสือที่ตนยิงตายนั้น ลูกชายเห็นเสือลายพาดกลอน
นอนตายยาวเหยียดแต่ไกล ด้วยความโมโหจึงวิ่งเข้าไป หมายถึง
กระที่บเสียให้หายแค้น แต่เนื่องจากไปกระที่บลงบนเขี้ยวเสือตัว
นั้นพอดี จึงถึงแก่ความตายตามเสือไปด้วย

นี่เองคนเฒ่าคนแก่จึงเชื่อกันว่า คนเรามากับอะไรก็ไปกับ
สิ่งนั้น

เจ้าที่

นานมาแล้ว ยังมีพรานป่าคนหนึ่ง ครอบครัวของแกมีภรรยา และบุตรชายอีกหนึ่งคน ทั้งหมดอาศัยอยู่ในหมู่บ้านด้วยความผาสุก อยู่มาวันหนึ่ง นายพรานได้เข้าป่าล่าสัตว์พร้อมกับบุตรชายของตน หลังจากที่ได้ตระเตรียมข้าวของต่าง ๆ ก็ออกเดินทาง จนกระทั่งถึง ป่าลึก ซึ่งเป็นป่าไม้ใหญ่และมีพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ขึ้นเขียวชอุ่มอยู่ทั่วไป หลังจากที่นายพรานเดินด้อม ๆ มอง ๆ อยู่ไม่นาน ก็เห็นหมู่ป่าตัวหนึ่งกำลังขุดคุ้ยไปตามพื้นดินอย่างเพลิดเพลิน แกจึงเตรียมปืนที่ติดตัวมาตรวจดูความเรียบร้อยแล้วเล็งไปยังหมู่ป่าตัวนั้น พร้อมทั้งเห็นยวไถ

“ปัง” เสียงปืนดังขึ้นหนึ่งนัด มันดังสะท้อนก้องไปทั้งป่านั้น พร้อมทั้งร่างของหมู่ป่าตัวนั้นล้มลงขาดใจตาย จากนั้นนายพรานและบุตรชายจึงช่วยกันชำแหละหมู่ป่าตัวนั้น เพื่อจะนำไปเป็นอาหาร และแจกจ่ายแก่ชาวบ้านในหมู่บ้าน จนกระทั่งชำแหละเสร็จ ทันใดนั้น ก็ปรากฏมีชายคนหนึ่งรูปร่างหน้าตาน่าเกลียดน่ากลัว ผิวเนื้อ

เป็นสีดำ ผมเผ้าหยิกหยอง นุ่งผ้าโจงกระเบนเดินมาจากไหนก็ไม่ทราบ เข้ามาทักทายปราศรัยกับนายพราน นายพรานเมื่อเห็นเช่นนั้นก็ทักทายตอบ หลังจากที่คุยกันนานพอสมควร ชายแปลกหน้าก็เอ่ยขึ้นว่า

“นี่แน่ะท่านนายพรานผู้ใจบุญ ท่านจะไม่เมตตาให้เนื้อหมูนี้แก่ฉันบ้างเรอะ” นายพรานจึงตอบว่า “เอชิต่าน” แล้วก็ตัดเนื้อ

หมูป่าส่งให้ ชายคนนั้นรับเนื้อมาแล้วก็ใส่เข้าปากทันที ทั้งนายพราน และบุตรชายตกใจเป็นอันมาก สักครู่ชายคนนั้นจึงพูดขึ้นอีกว่า

“แหม เนื้อนี้อร่อยดี ขอให้ฉันอีกเถอะท่านพราน” นายพราน รู้สึกอึดอัดใจเหลือเกิน ไม่ตอบว่าอะไร เพียงแต่ตัดเนื้อส่งให้อีก ชิ้นใหญ่ ชายคนนั้นรับมาแล้วใส่หอยเข้าไปในปาก คราวนี้นายพราน และบุตรชายยิ่งตกใจหนักเข้าไปอีก เมื่อกินหมด ชายคนนั้นก็ขออีก หลายครั้งหลายคราวที่ชายคนนั้นขอ จนเนื้อหมูหมดตัวพอดี

“ทำอะไรไม่ใช่คนเสียแล้วไอ้หมอนี้ คงจะเป็นเจ้าป่าเจ้าเขาก็คงเป็นไปได้ แล้วเราจะทำอย่างไรดี” นายพรานคิด ชายคนนั้นหันมามองบุตรชายของนายพราน แล้วพูดขึ้นด้วยน้ำเสียงดุดันและเฉียบขาดว่า

“ท่านนายพราน เนื้อที่กินหมดไปนั้นอร่อยดี แต่ก็คงสู้เนื้อบุตรชายของท่านไม่ได้ดอก ขอให้เราเถอะนะ” นายพรานเมื่อได้ยินเช่นนั้นจึงตอบว่า

“เอาเถอะเรื่องนั้นไว้พูดกันทีหลัง เรามาสูบยาสูบก้นก่อนดีกว่า”

“ก็ดีเหมือนกัน” ชายคนนั้นตอบ

นายพรานเมื่อเห็นได้โอกาส จึงเอาใบตองแห้งมวนเข้ากับดินปืนแทนยาเส้น ยื่นให้ ชายคนนั้นรับมาคาบไว้ที่ปาก แล้วบอกให้นายพรานจุดให้สูบ นายพรานจึงจุดไฟที่ใบตองแห้งทันที ทันใดนั้นดินปืนก็ระเบิดขึ้นดัง “ตูม” ใหญ่ ทำให้บริเวณนั้นเกิดสันสะเทือนไปทั่ว ท้องฟ้าเกิดมีดมิด พายุพัดจัด ฟ้าลั่นครืน ๆ ราวกับว่าฝน

จะตกลงมาอย่างหนัก ได้ยินแต่เสียงวิ่งและเสียงจามดัง “ฮัดเซ๊ย ๆ ๆ” ของชายคนนั้น ไกลออกไป ไกลออกไป

นายพรานจึงพาบุตรชายของตนกลับบ้าน ในระหว่างทาง นายพรานและบุตรชายได้พบผู้หญิงคนหนึ่งรูปร่างหน้าตาคล้าย ๆ กับผู้ชายในตอนแรก ผู้หญิงคนนั้นได้พูดขึ้นว่า

“สวัสดิ์ท่านนายพราน นี่ท่านกำลังจะกลับบ้านใช่ไหม”

“ใช่แล้ว เพราะวันนี้ฝนกำลังจะตก” นายพรานตอบ

“ถ้าเช่นนั้น ฉันอยากจะขอร้องท่านสักหน่อย.....คือว่า เมื่อท่านไปถึงหมู่บ้านแล้ว ท่านจงไปที่บ้านซึ่งเขามีการแต่งงาน ท่านช่วยบอกผู้ชาย 2 คนซึ่งแอบอยู่ที่ประตูบ้านงานด้วยว่า เมียบอกให้กลับบ้าน ชาย 2 คนนี้แอบอยู่ที่ประตู เมื่อทางเจ้าภาพเขายกอาหารออกมาเลี้ยงแขก ชาย 2 คนนี้ก็หุบกินโดยที่ไม่มีใครมองเห็น ซึ่งรวมทั้งตัวท่านด้วย ท่านต้องทาขี้ผึ้งนี้เสียก่อนจึงจะมองเห็น” หญิงคนนั้นกล่าวพร้อมกับยื่นขวดขี้ผึ้งให้นายพราน

“แปลกมาก แต่ไม่เป็นไร ฉันจะช่วยบอกให้” นายพรานรับคำ

“อย่าลืมเสียล่ะ” หญิงคนนั้นเตือนแล้วหายไป โดยที่นายพรานและบุตรชายไม่ทันสังเกต จากนั้นนายพรานจึงนำบุตรชายเดินทางกลับหมู่บ้าน

เมื่อถึงหมู่บ้านแล้ว นายพรานก็รีบไปที่บ้านซึ่งเขามีพิธีแต่งงานกันทันที นายพรานเดินเข้าไปในบริเวณงานจนถึงบันไดบ้าน แกพบผู้คนมากมาย นายพรานล้วงเอาขวดขี้ผึ้งขึ้นมาทาที่ตาทั้งสองข้างแล้วก็มองไปที่ประตูทันที แกก็มองเห็นมีชาย 2 คนแอบอยู่ที่

ประตู่ ลักษณะรูปร่างหน้าตาคล้าย ๆ กับชายที่ขอเนื้อหมูป่าในตอนแรก ชาย 2 คนนี้คอยหยิบอาหารกินเวลามีคนยกอาหารออกมาเลี้ยงแขก แล้วก็หัวเราะกันโดยที่คนยกอาหารนั้นไม่รู้ เพราะมองไม่เห็น และแม้ว่าจะมีคนยกอาหารมาเรื่อย ๆ ชาย 2 คนนั้นก็คอยหยิบกินเรื่อย ๆ แล้วก็หัวเราะกันอย่างสนุกสนาน นายพรานจึงตะโกนขึ้นไปว่า

“ลุง ๆ 2 คนที่แอบอยู่ที่ประตู่ นะ เมียบอกว่าให้กลับบ้าน” คนทั้งหลายในบริเวณนั้นแปลกใจมากกว่านายพรานพูดกับใคร เพราะที่ประตู่ นั้นไม่เห็นมีใคร ฝ่ายชาย 2 คนที่แอบอยู่ที่ประตู่ นั้นแปลกใจมากที่นายพรานบอกว่าเมียสั่งให้กลับบ้าน จึงนี้รู้ได้ทันทีว่า เมียของตนอาจมอบชีผึ่งวิเศษมากับนายพรานก็เป็นได้ จึงคิดว่าต้องชิงเอาชีผึ่งนั้นกลับไปด้วย จึงตรงเข้าแย่งชิงจากนายพรานเป็นการใหญ่เกิดการต่อสู้กันซุลมุน ในที่สุดนายพรานก็เสียท่าล้มลงนอนอยู่กับพื้น และชาย 2 คนนั้นก็แย่งเอาขวตชีผึ่งไปได้ แล้วก็หายไป

ฝ่ายเจ้าภาพและผู้คนทั้งหลายภายในงานต่างแปลกใจเป็นอันมากในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับนายพราน เพราะอยู่ดี ๆ นายพรานก็ทำท่าทางคล้ายกับกำลังต่อสู้กับใครคนหนึ่ง เจ้าภาพของงานและคนทั้งหลายจึงตรงเข้าพียงนายพรานพร้อมทั้งสอบถาม นายพรานจึงเล่าเรื่องราวทั้งหลายที่เกิดขึ้นกับตนให้ฟัง เจ้าภาพของงานจึงกล่าวว่า

“เรื่องทั้งหลายที่เกิดขึ้นนั้น ก็เพราะไม่ได้ปฏิบัติต่อท่านเจ้าที่เจ้าทางให้ถูกต้องนั่นเอง”

ตั้งแต่นั้นมาจึงมีประเพณีนิยมกันว่า เมื่อมีงานการอะไรก็ตาม เช่น งานมงคลสมรส งานอุปสมบท งานขึ้นบ้านใหม่ งานวันเกิด หรืองานอื่น ๆ ก็แล้วแต่ ก็จะมีการเช่นถวายต่อเจ้าที่เจ้าทางเสมอ หรือการเดินทางเข้าไปในป่าสักก็จะมีถวายด้วย เพื่อเป็นการเคารพสักการะต่อเจ้าที่เจ้าทางเพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง และเพื่อให้ท่านเจ้าที่เจ้าทางนั้น ได้คุ้มครองป้องกันภัยต่าง ๆ การเช่น ถวายเจ้าที่เจ้าทางนั้น ทำได้โดยนำอาหารจำนวนหนึ่งเพียงเล็กน้อย เช่น หมูเห็ดเปิดไก่ ถ้าจะมีสุรกายาเมาด้วยก็เป็นการดี ต่อจากนั้นก็จุดธูปเทียนอัญเชิญให้เจ้าที่เจ้าทางมารับของเช่นถวาย

ส่งผีหัวล้าน

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายคนหนึ่งซึ่งมีอาชีพทางร่อน
น้ำตาลขาย วันหนึ่งเขาได้ไปขึ้นต้นตาลเพื่อจะร่อนน้ำตาลเหมือน
เช่นทุกวัน เมื่อขึ้นไปถึงยอดแล้ว พะองที่ใช้ขึ้นต้นตาลนั้นเกิดหลุด
ตนเองจะลงก็ลงไม่ได้ ก็เลยต้องนั่งจับเจ้าอยู่บนต้นตาล คอยอยู่ว่า
จะมีใครผ่านมาบ้าง จะได้ขอความช่วยเหลือ

ขณะนั้นเองก็มีคนหัวล้าน 4 คนเดินผ่านมา คนหัวล้านทั้ง 4
คนนี้มีรูปร่างหน้าตาคล้ายคลึงกันมาก จนดูแทบไม่ออกว่า จะเป็น
คนละคนกัน ชายที่อยู่บนต้นตาลได้ตะโกนขึ้นว่า

“ช่วยด้วย.....ช่วยให้ข้าได้ลงไปด้วย”

ชายหัวล้านทั้ง 4 คนได้ยินดังนั้นก็ตรงเข้าไปให้ความช่วย
เหลือโดยเอาผ้าผืนใหญ่มาผืนหนึ่ง ต่างคนก็ช่วยกันดึงคนละมุมผ้า
4 คนก็ 4 มุม แล้วตะโกนบอกชายคนที่อยู่บนต้นตาลว่า

“เอาละ ท่านจงกระโดดลงมาบนผ้าผืนนี้เถอะ”

ชายบนต้นตาลวิ่งกระโดดลงมา แรงที่กระโดดลงบนผ้านั้น
ดึงผ้าทำให้คนหัวล้านทั้ง 4 คนที่ถือผ้าอยู่คน
ละมุม หัวชนกันอย่างแรง ถึงแก่ความ
ตายหมดทั้ง 4 คน แต่ชายที่กระโดด
ลงมาจากต้นตาลไม่
ได้รับอันตราย
แต่อย่างใด

ชายคนที่กระโดดลงมาจากต้นตาล กลัวว่าตนจะมีความผิด
ฐานฆ่าคนตาย จึงลากศพชายหัวล้าน 3 ศพไปซ่อนไว้ที่ข้างจอม
ปลวก แล้วตนก็กลับมาเผ้าศพคนหัวล้านที่เหลืออยู่อีก 1 ศพ ขณะ

นั้นมีชายอีกคนหนึ่งเดินผ่านมา ชายที่ลงมาจากต้นตาลจึงพูดขึ้นว่า

“เออ นี่แน่ะท่าน ข้าอยากจะทำจ้างให้ท่านทำอะไรให้ข้าสักอย่างหนึ่ง”

“ทำอะไรล่ะ” ชายคนที่ผ่านมาถาม

“ท่านช่วยเอาศพคนหัวล้านนี้ไปฝังที่ป่าช้าสักหน่อยเถอะ ข้าจะให้เงินค่าจ้างสัก 4 เหรียญ”

“ตกลง” ชายที่ผ่านมารับคำ

“แต่....ท่านต้องฝังให้ลึก ๆ นะ เพราะศพนี้จะลุกขึ้นเดินกลับมาได้อีก” ชายที่ลงมาจากต้นตาลกำชับ

“รับรอง”

แล้วชายคนนั้นก็แบกศพชายหัวล้านไปฝังที่ป่าช้าในบริเวณใกล้ ๆ นั้น ในระหว่างนั้นชายที่ลงมาจากต้นตาลได้ไปลากศพชายหัวบ้านศพที่ 2 มาคอยอยู่แล้ว เมื่อชายที่ไปฝังกลับมาจะรับเงินค่าฝัง ก็พบศพชายหัวล้านอีกศพหนึ่งมานอนอยู่แล้ว

ชายที่ลงมาจากต้นตาลบอกว่า

“ว่ายังไง ข้าก็บอกแล้วศพมันจะเดินกลับมาได้อีก ฝังให้ลึก ๆ หน่อยซี”

ชายผู้นั้นไม่ว่าอะไร รีบแบกศพชายหัวล้านไปอีกเป็นศพที่ 2 เมื่อฝังเสร็จก็รีบกลับมารับเงิน แต่พอมาถึงก็เห็นศพชายหัว

ล้านอีกศพหนึ่งซึ่งชายบนต้นตาลไปลากมาจากที่ซ่อนข้างจอมปลวก
นั่นเอง ชายผู้นั้นไม่รู้เรื่องจึงแบกศพชายหัวล้านไปฝังอีกเป็นศพ
ที่ 3 เมื่อฝังเสร็จก็รีบกลับมาจะรับเงินรางวัลอีก แต่แล้วก็พบกับ
ศพของชายหัวล้านอีกศพหนึ่ง ชายผู้นั้นโมโหมากร้องขึ้นว่า

“อู่วะ.....มันเดินกลับมาได้ยังไงกันวะ” ว่าแล้วก็รีบแบกศพ
ชายหัวล้านศพที่ 4 ไปฝังอีก

ขณะที่ชายผู้นั้นฝังศพชายหัวล้านศพที่ 4 เสร็จพอดีนั้นเป็น
เวลามืดค่ำแล้ว ทันใดนั้นเองเขาก็ได้ยินเสียงดัง “โกรก....กราก ๆ ๆ”
อยู่ในบริเวณป่าช้า นั้น และแลเห็นร่าง ๆ หนึ่ง ดำสทกปรก ผมแผ้ว
ย่องเหิงเดินออกมาจากป่าช้าอย่างทุลักทุเล เพราะกำลังแบกถ่านมา
ด้วย ผู้นั้นคือคนเผาถ่านนั่นเอง เนื่องจากมืดมากชายผู้รับจ้างฝังศพ
ก็พยายามเพ่งสายตามองคนเผาถ่าน ความที่กำลังโมโหและในที่มืด
ด้วยเลยไม่รู้ว่าเป็นคนเผาถ่านก็นึกในใจว่า “น่ากลัวไอ้ร่างดำ ๆ นี้
คงจะเป็นศพชายหัวล้านนั่นเอง มันกำลังจะเดินกลับไปนอนอยู่ที่
เดิมอีก อย่ากระนั้นเลยตรงเข้าจับตัวเลยดีกว่า” ชายผู้นั้นไม่พูด
พละมทำเพลง กระโดดเข้ากอดรัดร่างของคนเผาถ่าน ปล้ำกันซูลมุน
ชายเผาถ่านเองก็ตกใจไม่รู้ว่าจะไรเป็นอะไร ปล้ำกันไปปล้ำกันมา
ในที่สุดก็พลัดตกลงไปในหลุมถ่าน ซึ่งมีถ่านร้อนแดง ถึงแก่ความ
ตายทั้งสองคน

จากนิทานชาวบ้านเรื่อง “ส่งผีหัวล้าน” นี้เอง ทำให้เกิด
สำนวนปักษ์ใต้เป็นถ้อยคำล้อเลียนคนที่ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใด
ไม่รู้จักเสร็จสิ้นว่า “เหมือนส่งผีหัวล้าน”

ความตาย

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีชายคนหนึ่งซึ่งเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยดีมาก ชายผู้นี้ได้รู้จักและเป็นเพื่อนเกลอกับพระยามัจจุราชเจ้าแห่งความตาย ซึ่งจะได้รู้จักขอบพอกันอย่างไรก็ไม่ทราบแน่ชัด แต่ทั้งชายคนนั้นและพระยามัจจุราชต่างก็รักใคร่ขอบพอกซึ่งกันและกันมาก ทั้งสองมักจะร่วมวงสุรากันเสมอ

อยู่มาวันหนึ่ง พระยามัจจุราชเจ้าแห่งความตายก็มาหาชายผู้เป็นเพื่อนเกลอและร่วมสุรากันอย่างสนุกสนาน ตอนหนึ่งพระยามัจจุราชบอกแก่ชายผู้เป็นเพื่อนเกลอว่า

“นี่แน่ะ.....ไอ้เกลอ เรามีเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่จะบอกกับเกลอ”

“เรื่องอะไรล่ะ....บอกมาเถอะ จะขอร้องหรือไหว้วานอะไรก็ได้ทั้งนั้นแหละ ” ชายผู้เป็นเพื่อนเกลอตอบ

“ไม่ใช่.....” พระยามัจจุราชปฏิเสธ “เรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเป็นความตายของเกลอ คืออีกไม่นานนับแต่ขึ้นไป เราก็จะมาเอาชีวิตของเกลอแล้ว ขอภัยด้วย เพราะเป็นหน้าที่ของเรา แม้เราจะรักใคร่ชอบพอกเกลอแค่ไหน แต่เราก็ต้องทำ “พระยามัจจุราชบอกด้วยความขมขื่น

“ยินดีทีเดียวเกลอเอ๋ย” ชายผู้นั้นตอบ “กันรู้ดีทีเดียวว่าเป็นหน้าที่ของเกลอขอให้ทำตามหน้าที่ของเกลอเถอะ อย่าได้เกรงอกเกรงใจเลย ว่าแต่เกลอจะไม่บอกให้รู้บ้างเชียวหรือว่า จะมาเอาชีวิตของเราวันไหน”

“วันแรม 5 ค่ำ เดือน 6 ที่จะถึงนี้แหละ บุญของเกลอทำมาแค่นี้ ขอให้เกลอเตรียมตัวให้ดี” พระยามัจจุราชตอบ

“เราจะคอย” ชายผู้นั้นบอก

ชายผู้เป็นเพื่อนเกลอกับพระยามัจจุราช ครั้นเมื่อรู้ว่าพระยามัจจุราชเจ้าแห่งความตายจะมาเอาชีวิตของตนในวันแรม 5 ค่ำ เดือน 6 ที่จะถึงนี้ ก็ไม่ได้โศกเศร้าเสียใจแต่ประการใด เขาเล่าเรื่องนี้ให้ญาติพี่น้องฟัง และเขาก็คิดหาหนทางที่จะหลีกเลี่ยงความตายไว้โดยเรียบร้อยแล้ว โดยได้ต่อแพขึ้นและหาทิวไม้ใบใหญ่ใบหนึ่งมาเตรียมไว้

ครั้นพอถึงวันแรม 5 ค่ำ เดือน 6 ชายผู้เป็นเพื่อนเกลอกับพระยามัจจุราชก็ลงไปนอนในทิวแล้วให้ญาติพี่น้องของตนนำทิวไปวางไว้บนแพซึ่งลอยอยู่ในลำคลอง มีสายเชือกโยงแพผูกไว้กับ

หลักบนตลิ่งริมคลอง เหตุที่ทำเช่นนี้ เพราะชายผู้นี้คิดว่า พระยา
มัจจุราชคงจะหาตนไม่พบเป็นแน่ และตนก็จะรอดพ้นจากความ
ตายไปได้ ฝ่ายญาติพี่น้องของชายผู้นี้ก็เฝ้าคอยดูว่าพระยามัจจุราช
จะมาเอาชีวิตของชายผู้นี้ได้อย่างไร เพราะเท่าที่ไตร่ตรองดูแล้ว
การหลีกเลี่ยงความตายของชายผู้นี้ โดยการลงไปนอนในหีบซึ่งอยู่
บนแพที่ลอยน้ำ นับเป็นความคิดที่เข้าที่ พระยามัจจุราชคงจะมา
เอาชีวิตไม่ได้เป็นแน่

ญาติพี่น้องของชายผู้เป็นเกลอกับมัจจุราช เฝ้าดูพระยา
มัจจุราชจะเอาชีวิตของผู้เป็นเกลอ ตั้งแต่เข้าจนกระทั่งเย็น ก็ไม่

เห็นพระยามัจจุราช ในตอนเย็นทุกคนได้เห็นตะขาบใหญ่ตัวหนึ่ง มาจากไหนก็ไม่ปรากฏ วิ่งขึ้นไปบนบ้านของชายผู้เป็นเกลอกับพระยามัจจุราช เข้าไปในห้องต่าง ๆ คล้าย ๆ กับกำลังค้นหาใครสักคนหนึ่ง เมื่อไม่เห็นผู้ที่ต้องการ ตะขาบตัวนั้นก็วิ่งไปหาตามเรือกสวนไร่นาของชายผู้เป็นเกลอกับพระยามัจจุราช แล้วก็กลับมาวิ่งไปที่ริมคลองแล้วกัดเสาหลัก ซึ่งผูกสายเชือกโยงติดกับแพที่ชายผู้เป็นเกลอกับพระยามัจจุราชนอนอยู่ แล้วตะขาบตัวนั้นก็วิ่งหายไป

ฝ่ายญาติพี่น้องของชายผู้เป็นเกลอกับพระยามัจจุราช เมื่อเห็นตะขาบหายไปแล้ว ก็ดีใจคิดว่าชายผู้เป็นเกลอกับพระยามัจจุราช คงจะปลอดภัยรอดพ้นจากความตายเป็นแน่มัน จึงดึงสายเชือกให้แพลอยมาที่ริมคลอง แล้วยกหีบที่ชายผู้นั้นนอนมาเปิดดู ก็พบว่าชายผู้เป็นเกลอกับพระยามัจจุราชตายเสียแล้ว

นิทานเรื่องนี้เป็นนิทานเก่าแก่ที่คนเฒ่าคนแก่ทางปักษ์ใต้เล่าสืบต่อ ๆ กันมา เป็นนิทานที่ทำให้คิดว่า มนุษย์เรานั้นเกิดมาแล้วก็ต้องตายทุกคน ไม่มีใครที่จะหลีกเลี่ยงหนีความตายพ้น เพราะฉะนั้นในขณะที่เรายังมีชีวิตอยู่จงหมั่นทำแต่ความดี ทำบุญทำกุศลไว้เพื่อเกิดชาติหน้าจะได้ประสบแต่ความสุขสบาย

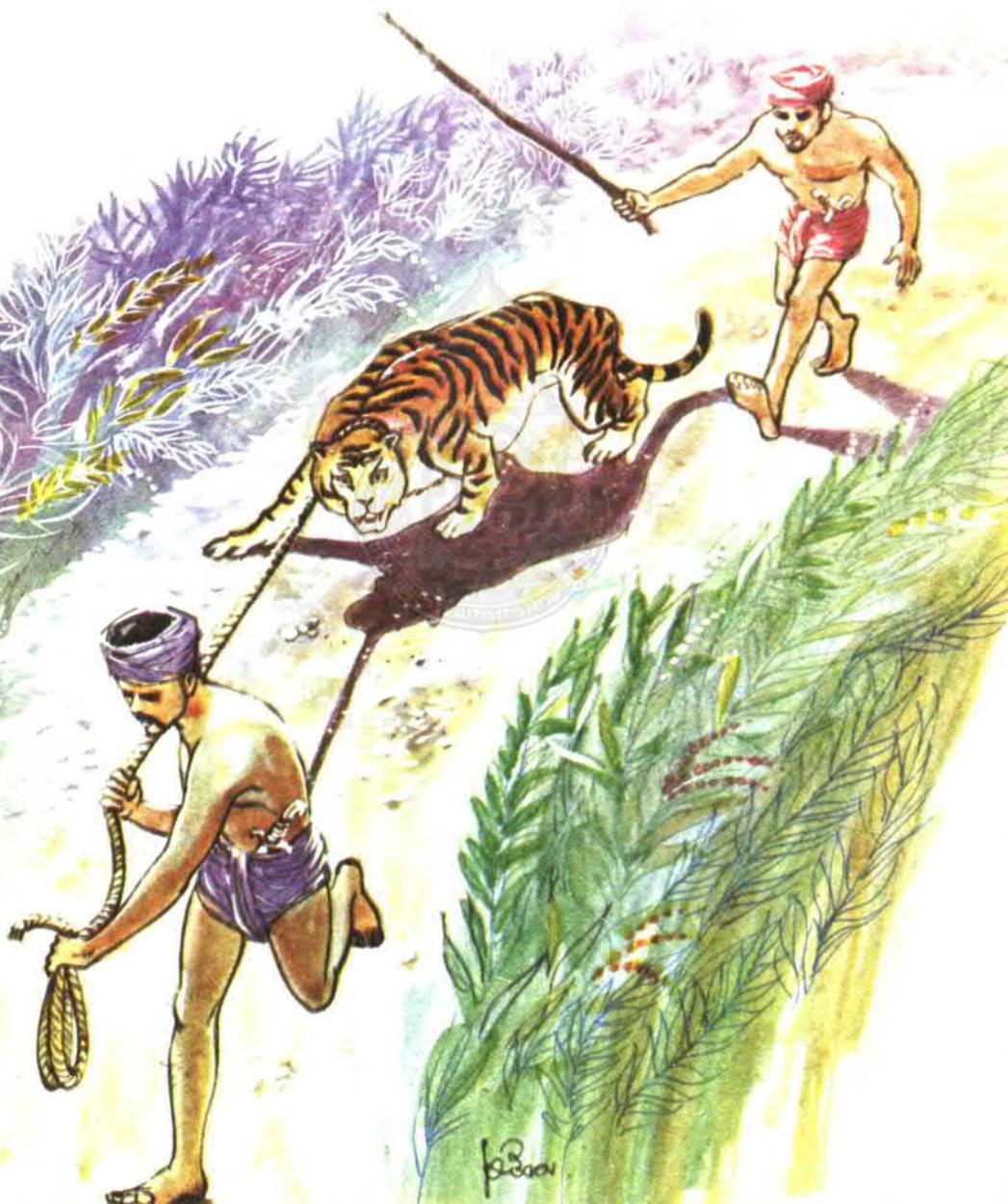
เสื่อสาขารางโกง

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ชาวบ้านคนหนึ่งได้เลี้ยงวัวไว้หลายตัวด้วยกัน ขณะนั้นค้ำมากแล้ว จึงจูงวัวกลับบ้านพร้อมด้วยลูกชาย และได้สั่งกับลูกชายว่า

“ค้ำมากแล้ว เอ็งเอาวัวเข้าคอกเสียที กลัวเสื่อสาขารางโกงมัน”

ขณะนั้นเองมีเสื่อตัวหนึ่งมาแอบคอยอยู่ข้างคอกวัวแล้วจะตะครุบกินวัว เสื่อได้ยินชาวบ้านพูดก็นึกในใจว่า เราเองเป็นเสื่ออยู่แล้ว แต่ไอ้ตัวรางโกงนี่มันตัวอะไรกันนะ เสื่อคิดดังนั้นจึงยังไม่เข้าตะครุบวัว ตั้งใจคอยดูตัวรางโกงอยู่ เสื่อคอยอยู่สักครู่ ตัวรางโกงก็มากัน 2 ตัว คือ ขโมยนั้นเองจะมาขโมยวัวของชาวบ้านไป รางโกงแต่ละตัวก็โพกหัวเหน็บกริช อีกคนถือเชือกมาด้วย รางโกงมาถึงก็ไม่พูดพาลำทำเพลง ความที่มีตมองอะไรไม่เห็น เห็นเสื่อตัวนั้นก็คิดว่าป็นวัวของชาวบ้าน รางโกงตัวหนึ่งจึงบอกกับเพื่อนว่า

“เอาตัวนี้ดีกว่า มันไม่เข้าคอก” ว่าแล้วก็ใช้กริชเจาะจมูกเสือ
จูงเอาไป เสือไม่กล้าร้องเพราะกลัวตัวรางโกง ด้วยตัวเองก็ยังไม่รู้ว่า
ตัวรางโกงนั้นเป็นตัวอะไร

ฝ่ายตัวรางโกง ก็จูงเสือไปเพราะคิดว่าเป็นวัว จูงกันไปก็ตีไปตลอดทาง เพราะเสือไม่ค่อยยอมเดิน จนกระทั่งใกล้จะสว่างแล้ว ตัวรางโกงก็เห็นวัวที่จูงมานั้นมีหลาย ๆ เหมือนกับเสือ และเสือก็รู้แล้วว่า ตัวรางโกงนั้นที่แท้ก็คือคนนั่นเองจึงคำรามขึ้นและจะเข้าขบ (กัด) ตัวรางโกงก็เลยวิ่งหนีไปด้วยความกลัว

จากนิทานเรื่องนี้เอง ชาวบ้านทางปักษ์ใต้จึงเชื่อกันว่า การพูดอะไรที่เกิน ๆ เลย ๆ ไปนั้น บางครั้งก็ให้ประโยชน์เหมือนกัน เช่นเดียวกับการพูดว่า “เสือสางรางโกง” คำว่า รางโกงนั้นเป็นคำที่มาต่อท้ายเข้าโดยที่ตนเองก็ยังไม่รู้ความหมาย แต่ก็ให้ประโยชน์แก่เจ้าของวัวโดยไม่รู้ตัว อย่างไรก็ตามนิทานเรื่องนี้เป็นเพียงเรื่องที่เล่าต่อ ๆ กันมาเท่านั้น

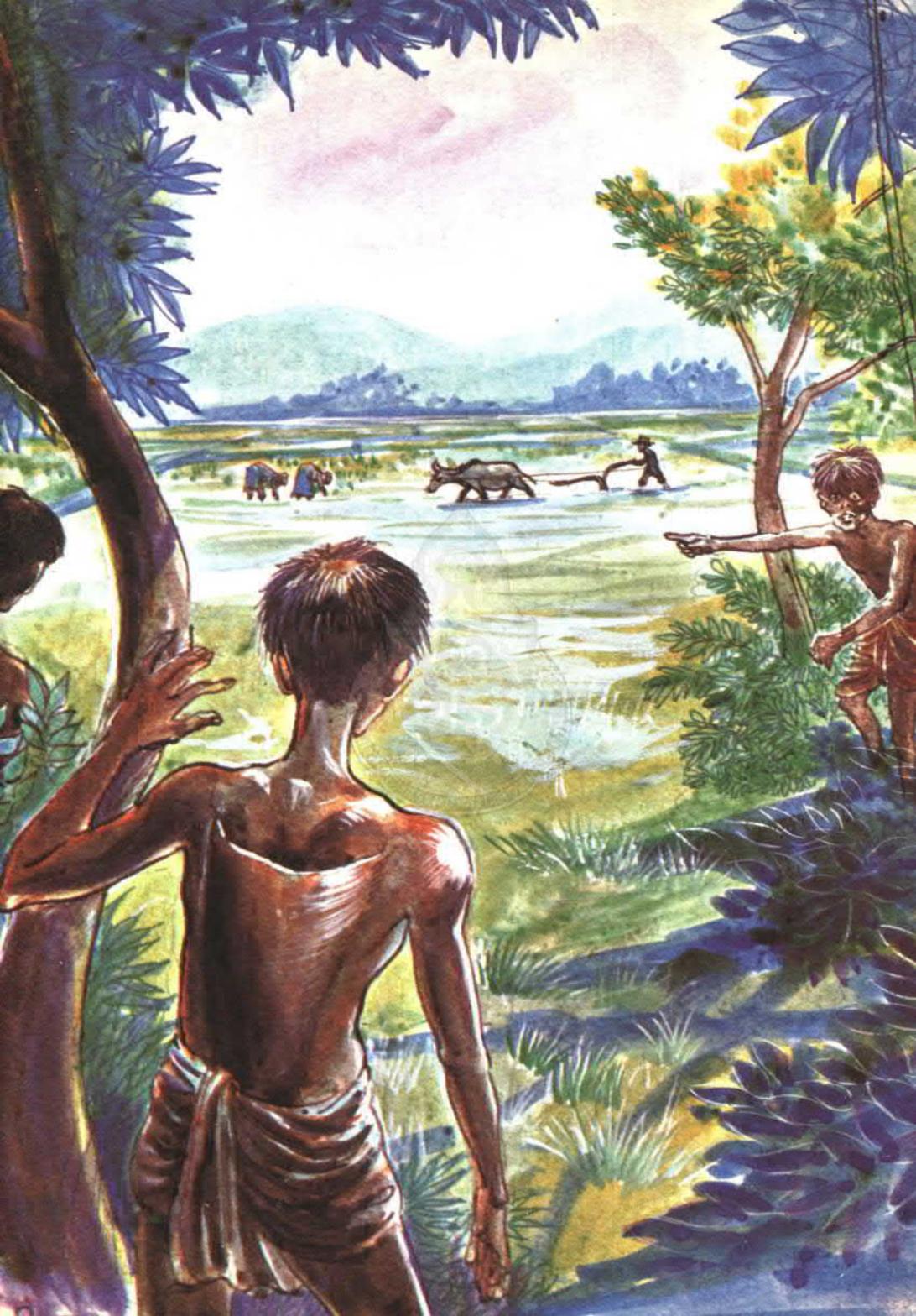

นิทานเกี่ยวกับผีหลังกลาง

คำว่า “ผีหลังกลาง” นี้พจนานุกรมภาษาถิ่นใต้ของ
วิทยาลัยครูสงขลาให้ความหมายไว้ว่า

“ผีชนิดหนึ่งอยู่ตามภูเขา เชื่อกันว่ามีหลังกลางและกัลบับ
บางที่เรียกว่าผีหลังสวน”

ในความเชื่อของคนเฒ่าคนแก่ทางปักษ์ใต้นั้น เชื่อกันว่าผี
หลังกลางเป็นผีที่มีลักษณะคล้ายคนธรรมดา แต่ที่กลางหลังของ
มันกลาง กึ่งก็อ ปักษ์ใต้เรียกผึ่งก็อ อาศัยอยู่ข้างใน ผีหลังกลางนี้
เป็นผีที่กลัวปลาหม่อมมาก ที่ภูเขาแก้ว จังหวัดสตูล คนเฒ่าคนแก่
เล่าให้ฟังว่า ในหนานา เมื่อชาวนาดำนาตอนบ่าย ๆ ต้องจับปลาหม่อม
ใส่พกไว้ เพราะถ้าไม่ทำเช่นนั้น ผีหลังกลางจะลงมาจากภูเขาแก้ว
แล้วก็ช่วยดำนา ชาวนามีความกลัวผีหลังกลางจึงจับปลาหม่อมคอยไว้
ผีหลังกลางกลัวชาวนามีจะเอาปลาหม่อมใส่หลังที่กลางของมัน จึงไม่
กล้าช่วยดำนาถ้าชาวนามีไม่หาปลาหม่อมไว้ ผีหลังกลางจะช่วยดำนา
พอดตกค่ำและรุ่งเช้า ชาวนามาคูที่ผีหลังกลางดำนา จะพบว่า
ต้นกล้าถูกถอนทิ้งไปหมดแล้ว ชาวไร่ที่ทำไร่อยู่บนควนหรือภูเขา
เดี่ยว ๆ ก็เคยเล่าให้ฟังว่า เวลาเขาปลุกข้าวในตอนเย็น ๆ ไกลค่ำ ผี
หลังกลางจะมาช่วยเสมอ ไม่ว่าจะไร่ ๆ ผีหลังกลางปลุกพักเดียวก็เสร็จ
แต่พอรุ่งเช้าไปดูก็พบว่า ผีหลังกลางมันทำลายหมดแล้ว

คนเฒ่าคนแก่เชื่อกันว่า ถ้าหากใครเข้าป่าและเกิดหลงป่า กับเพื่อน ๆ ห้ามส่งเสียงให้ “อื้อ” ขึ้นเป็นอันขาด เพราะจะมีเสียง ไล่ตามของผีหลังกลวงดังขึ้นทั่ว ๆ ไป ดังนั้นเวลาเข้าป่า เขาจึงห้าม ส่งเสียงให้เรียกซึ่งกันและกัน

มีเรื่องเล่าต่อ ๆ กันมานานแล้วว่า ที่ภูเขาสันกาลาคีรี ที่ชาว บ้านเรียกศาลาคีรี จังหวัดยะลาซึ่งเป็นพรมแดนกั้นระหว่างไทย กับมาเลเซีย มีเรื่องพิสดารแทบไม่น่าเชื่อ คือถ้าชาวบ้านขึ้นไปเที่ยว บนภูเขาศาลาคีรี อาจจะขึ้นไปหาของป่าหรือตัดไม้ ถ้าหากเกิด หลงป่าขึ้นมาและเที่ยววนเวียนหาทางออกอยู่จนพลบค่ำ ก็จะพบศาลา ที่พัก ที่ศาลานี้จะมีของกินมากมาย เช่น กล้วย อ้อย มะพร้าว มังคุด ลังสาด ผลไม้ชนิดต่าง ๆ ว่ากันว่า ศาลานี้เป็นของผีหลังกลวง ถ้าหาก ผู้ที่ไปพักที่ศาลานี้ก็อยากจะกินอะไร ก็จะได้กินของสิ่งนั้นทันที และเมื่อได้กินอาหารต่าง ๆ จนอิ่มหน้าสำราญแล้ว ผู้ที่หลงป่าก็จะ สามารถลงจากภูเขากลับบ้านได้โดยไม่หลงเพราะมีทางเดินลงจาก ภูเขาศาลาคีรีเป็นแนวตรงลงมา นับว่าเป็นสิ่งที่อัศจรรย์ เกี่ยวกับ เรื่องนี้เป็นที่เล่าลือกันมาก พระภิกษุรูปหนึ่งจึงชักชวนชาวบ้านขึ้น ไปเที่ยวป่าบนภูเขาศาลาคีรีเพื่อหาของป่ามาไว้ที่วัด ชาวบ้านได้ นำตะเกียงขึ้นไปด้วยเที่ยวหาของป่าอยู่จนพลบค่ำก็หลงทางและก็ พบศาลาของผีหลังกลวง หลังจากที่ชาวบ้านได้กินผลไม้ต่าง ๆ บน ศาลานั้นจนอิ่มหน้ากันแล้วก็พบทางที่จะลงจากภูเขา แต่ก็ได้แกลัง ตัดทาง คือแกลังถางป่าเป็นทางลงมาแล้วทำเครื่องหมาย เพื่อคราว หลังจะได้ไปเที่ยวที่ศาลาของผีหลังกลวงอีก แต่ในตอนเช้าวันรุ่งขึ้น

พระภิกษุชวนชาวบ้านไปดู ก็พบว่า ทางที่ได้ถางและทำเครื่องหมายไว้ นั้น ถูกผีหลังกลวงเจ้าของศาลาถางป่าให้กวาดไปมา หาทางขึ้นไปยังศาลาไม่ได้เสียแล้ว

มีเรื่องเล่าต่อ ๆ กันมาว่า ที่วัดแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ในบริเวณภูเขาศาลาคีรี ท่านเจ้าอาวาสวัดแห่งนี้เป็นเพื่อนเกลอกับหัวหน้าของผีหลังกลวงซึ่งชื่อเกลื่อน ท่านเจ้าอาวาสได้ขอแรงให้เกลื่อนหัวหน้าผีหลังกลวงเกณฑ์ลูกน้องให้ช่วยกันตัดไม้มาทำกุฏิที่วัด และท่านเจ้าอาวาสสัญญาว่าจะจัดงานฉลองกุฏิโดยจะรับหนังตะลุงมาประชันกัน 8 คณะ แสดงกัน 8 ทิศ ผีหลังกลวงก็ได้ช่วยกันตัดไม้และขนไม้มาถวายวัด ในตอนกลางวันผีหลังกลวงจะไม่แสดงตัว แต่จะทำงานในตอนกลางคืน ผีหลังกลวงได้ตัดไม้ขนไม้มาให้แลทำกุฏิจนเสร็จ ท่านเจ้าอาวาสจึงได้จัดงานฉลองกุฏิตามสัญญา มีคนมาเที่ยวงานกันชนิดมืดฟ้ามัวดิน แต่ก็ไม่รู้ว่าเป็นใครมาจากไหน สำหรับหนังตะลุงที่นำมาแสดงในคืนนั้นมากันไม่ครบทั้ง 8 คณะ จึงไม่ได้ทำการแสดงครบทั้ง 8 ทิศ หนังตะลุงแสดงไปจนดึกมากแล้ว ก็มีคนพบว่า ท่านเจ้าอาวาสถูกผีหลังกลวงหักคอกระอักเลือดถึงแก่กรรมภาพเสียแล้ว ทั้งนี้ก็เพราะท่านเจ้าอาวาสไม่ทำตามสัญญาที่พูดไว้

เป็นธรรมเนียมของหนังตะลุงเมื่อมีการประชันแข่งขันกัน ถ้าโรงใดมีคนชมมากโรงนั้นก็ชนะ ดังนั้นในงานวัดแถว ๆ ภูเขาศาลาคีรี เมื่อมีการประชันโรงกันระหว่างหนังตะลุง นายหนังหรือหัวหน้าคณะหนังตะลุงที่รู้จักกับเกลื่อนหัวหน้าผีหลังกลวง ก็มักจะ

ไปขอแรงให้เกลื่อนนำลูกน้องของตัวมาชมการแสดงหนังคณะ
ของตน เพื่อจะให้ไ้ได้ชัยชนะ ผีหลังกลวงเมื่อมาดูหนังตะลุงก็นั่ง
ห่มผ้ากันเต็มที่บ้านโรง คนทั่ว ๆ ไปจะสังเกตรู้ว่าคณะหนังโรงไหน
ที่มีผีหลังกลวงมาช่วยเพราะแลเห็นคนนั่งเต็มไปหมด ห่มผ้าปิดส่วน
หลังที่กลวง เพราะธรรมดาของคนสมัยก่อนนั้นผู้ชายมักจะไม่สวม
เสื้อ ผู้หญิงจะมีเพียงผ้าคาดอกเท่านั้น การแต่งกายที่ผิดกันนี้เอง
ทำให้คนทั่วไปรู้ว่าโรงหนังโรงใดมีผีหลังกลวงมาช่วยดู ถ้าหากว่า
ผีหลังกลวงมาสนับสนุนโรงไหน โรงนั้นก็ชนะเพราะมีผีหลังกลวง
มากันเป็นจำนวนมาก ทำให้คณะหนังโรงนั้นมีชื่อเสียง มีคนรับไป
แสดงในงานต่าง ๆ มากมาย

ต่อไปนี้เป็นนิทานเกี่ยวกับ “ผีหลังกลวง” ซึ่งคนเฒ่าคนแก่
ทางปักษ์ใต้เล่าสืบต่อ ๆ กันมาและผู้เขียนได้รวบรวมไว้

เรื่องที่ 1

ชาวไร่คนหนึ่งเข้าไปทำไร่อยู่ที่เชิงภูเขาเตี้ย ๆ แห่งหนึ่ง ขณะทำไร่เสร็จแปลงหนึ่งก็พอดีค่ำลง จึงขึ้นนอนบนขนา * ซึ่งสูงมาก ปลูกไว้ในไร่แห่งนั้น เนื่องจากอากาศหนาวเย็นมาก ชาวไร่จึง ก่อไฟไว้ข้างใต้ขนา ขณะที่กำลังจะนอนหลับแล้วนั้น ผีหลังกลวง ตัวหนึ่งก็เข้ามาผิงไฟ

“ทำอะไรล่ะเกลือ” ชาวไร่ถาม

“มาผิงไฟ หนาวจริง ๆ ค่ะนี่” ผีหลังกลวงตอบ

คืนนั้น ชาวไร่นอนหลับบ้างไม่หลับบ้างด้วยความกลัวผี หลังกลวง รุ่งเช้าก็ทำไร่ของตนตามปกติ พอดตกค่ำอากาศในภูเขา หนาวเย็นมาก ชาวไร่คิดว่า คืนนี้ผีหลังกลวงตัวนั้นอาจจะเข้ามาผิง ไฟอีก จึงทำตรอม หรือที่ครอบไก่ ตรอมนั้นใหญ่พอที่จะครอบผี หลังกลวงตัวนั้นได้

มีดมากแล้ว ชาวไร่ก็ขึ้นนอนบนขนาโดยก่อก่อไฟไว้ข้างล่าง ผีหลังกลวงตัวเดิมก็มาอีก เข้าไปนั่งผิงไฟพลางก็เงยหน้าขึ้นไปเห็น “ตรอม” ก็พูดขึ้นว่า

“วะ....ไอ้เกลือ มึงดักตรอมเขี้ยวนะคืนนี้”

“ไม่ใช่.....ทำไว้เล่น ๆ หรอก” ชาวไร่บอก

ผีหลังกลวงไม่ตั้งใจสงสัยอะไรอีก ก็นั่งผิงไฟเพลิน ฝ่าย

* ไม้ไผ่เรียกขนา

ชาวไร่คนนั้นพอเห็นผีหลังกลางเปลอ ก็ตัดเชือกผูก “ตรอม” ให้ขาดตกลงมาครอบผีหลังกลางไว้พอดีพอดี ชาวไร่รับลมมาจากหน้าวังหนีกลับบ้านทันที รุ่งเช้าจึงชวนเพื่อนกลับไปดูที่ขนา ก็พบว่าผีหลังกลางฉีก “ตรอม” หนีไปเสียแล้ว นอกจากจะฉีก “ตรอม” แล้วผีหลังกลางยังถอนข้าวไร่หมดไปไร่หนึ่งด้วย

ชาวไร่คนนั้นกลัวผีหลังกลางมาก ไม่กล้ากลับไปทำไร่ที่เดิม จึงไปทำไร่ที่อื่นในบริเวณควน ซึ่งเป็นภูเขาเตี้ย ๆ เดียวกัน วันหนึ่งในขณะที่ชาวไร่คนนั้นกำลังปรนไร่ คือกำลังเอากองไม้ที่ต่าง ๆ ไว้รวมกันเพื่อจุดไฟเผา ผีหลังกลางตัวเดิมก็มาอีก ด้วยความโกรธแค้น ผีหลังกลางจึงจับชาวไร่ใส่ในกองปรนที่เป็นหญ้าและเศษไม้กองรวมกันไว้ แล้วจุดไฟเผา ในที่สุดชาวไร่คนนั้นก็ถึงแก่ความตาย

เรื่องที่ 2

ที่หมู่บ้านในป่าแห่งหนึ่ง ในตอนกลางคืนชาวบ้านจะได้ยินเสียงร้อง “ฮ้าย ๆ ๆ” ซึ่งเป็นเสียงการหยอกล้อกันของพวกเขาผีหลังกลาง มีเด็กหนุ่มคนหนึ่ง ซึ่งเป็นคนที่ออกจะทะเล่สิ่งตึงตังอยู่สักหน่อย เมื่อได้ยินเสียงผีหลังกลางดังนั้น ก็พูดขึ้นด้วยความคะนองปากว่า

“ถ้ามันมาที่นี่สักตัว กูจะเอาทำเมียเสียให้ได้”

พอตกค่ำ เด็กหนุ่มคนนั้นก็เข้านอน ผีหลังกลางที่เป็นผู้หญิงสาวก็มาจริง ๆ และเข้าไปนอนอยู่ใกล้ ๆ เด็กหนุ่มในมุ้ง เด็กหนุ่มคนนั้นครึ่งหลับครึ่งตื่น รู้สึกว่ามีคนมานอนเนื้อเย็นอยู่ใกล้ ๆ

ตัวก็ร้องขึ้นว่า

“กูจับติดแล้ว.....กูจับติดแล้ว”

ผีหลังกลวงก็หายไป ตั้งแต่นั้นมา ชาวบ้านจึงเชื่อกันว่า ถ้าหากพูดอะไรทะเล่สิ่ง ๆ ที่เกี่ยวกับผีหลังกลวงแล้ว ผีหลังกลวงจะมามาหาได้ ชาวบ้านจึงห้ามพูดในเรื่องไม่เป็นเรื่อง และห้ามพูดเรื่องที่ไม่เป็นสิริมงคลเมื่ออยู่ในป่า

เรื่องที่ 3

ที่บ้านป่าแห่งหนึ่ง ชาวบ้านปลูกบ้านสูง ๆ มาก เพราะกลัวอันตรายจากสัตว์ วันหนึ่งมีลูกสาวชาวบ้านคนหนึ่งได้ตำข้าว* อยู่ใต้ถุนบ้าน ขณะที่กำลังตำข้าวเพลินอยู่นั้น ผีหลังกลวงผู้หญิง 2 ตัวได้มาช่วยตำข้าวด้วย ลูกสาวชาวบ้านคนนั้นก็กลัวผีหลังกลวงมาก พอได้เห็นข้าวเปลือกที่กำลังตำอยู่นั้นจะหมดลง จึงพูดขึ้นกับผีหลังกลวงทั้งสองว่า

“ข้าวหมดแล้ว เดี่ยวจะขึ้นไปเอาลงมาอีก”

แล้วลูกสาวชาวบ้านคนนั้น ก็รีบขึ้นไปบนบ้านนอนอยู่ตรงกลางระหว่างพ่อกับแม่ ผีหลังกลวงรออยู่นาน เห็นลูกสาวเจ้าของบ้านพูดโกหกเช่นนั้น ก็ขึ้นไปคลำดูพบคนที่ทำเย็นก็หักคอเสีย เหตุที่รู้ว่าลูกสาวเจ้าของบ้านทำเย็น ก็เพราะคนที่เพิ่งขึ้นไปนอนนั้นทำเย็น ไม่อุ่นเหมือนกับคนที่นอนอยู่แล้วนาน ๆ การที่ผีหลังกลวงหักคอลูกสาวเจ้าของบ้าน ก็เพราะพูดจาโกหก ถ้าเพียงแต่

* ปักซี่ไต้เรียก ตำข้าวหรือซ้อมสาร

ลูกสาวเจ้าของบ้านบอกให้ตนกลับไปเสีย ก็จะไม่เป็นอันตราย
ตั้งแต่นั้นมาคนเฒ่าคนแก่จึงห้ามดำข้าวในตอนกลางคืน

เรื่องที่ 4

ชาวไร่คนหนึ่งทำไร่อยู่ในบริเวณเชิงเขาเตี้ย ๆ แห่งหนึ่ง
ชาวไร่คนนี้ปลูกขนากอยู่ริม สายเตราะ หรือลำธาร คือวันหนึ่ง
อากาศหนาวเย็นมาก ก่อนขึ้นนอนบนขนาก ชาวไร่จึงก่อไฟไว้ได้ขนาก
ดีกมากแล้วก็มีผีหลังกลวง 2 ตัว เข้ามาผิงไฟที่ได้ขนาก ชาวไร่จึงถามว่า

“มาทำอะไรล่ะไอ้เกลอ”

“กูกับเพื่อนมาผิงไฟ” ผีหลังกลวงตอบ
ขณะที่กำลังนั่งผิงไฟเพลินอยู่นั้น เสียงน้ำใน “เตราะ” ไหล
ดังโครก ๆ ชาวไร่จึงว่า

“ช่วยลงไปปิดน้ำให้หน่อยได้ไหมเกลอ”

ผีหลังกลวงทั้งสองลงหายไปในเตราะ สักครู่เสียงน้ำที่ดัง
โครก ๆ อยู่ก็หยุดไหล แล้วผีหลังกลวงทั้งสองก็รีบขึ้นมาผิงไฟต่อ
จนกระทั่งรุ่งเช้า ชาวไร่เกิดความกลัวผีหลังกลวงมาก นึกในใจว่า
ถ้าคืนนี้ผีหลังกลวงมาผิงไฟอีก ตนจะต้องยิงเสียแน่ ๆ พอตกค่ำ
ผีหลังกลวงก็เข้ามาผิงไฟที่ได้ขนากอีกตามปกติ

“คืนนี้มาตั้งแต่หัวค่ำเขี้ยวนะไอ้เกลอ” ชาวไร่เปรยขึ้น

“เออ.....กูมาผิงไฟ กูหนาวจริง ๆ วะ”

ผีหลังกลวงทั้งสองนั่งผิงไฟเพลิง พอเปลวขาวไรก็ยิงตุมเข้าให้ด้วยปืน ทันทีที่สิ้นเสียงปืน ผีหลังกลวงทั้งสองก็กระโดดร้อง “เปว ๆ ๆ” ลั่นป่าจนควนแทบพัง รุ่งเช้าชาวไร่ไปตักน้ำที่เตราะเพื่อเอามาไว้กินก็พบว่า น้ำในสายเตราะนั้นมีสีแดงเหมือนปนด้วยเลือด ชาวไร่ก็เดินทวนขึ้นไปยังต้นลำธาร และพบว่าไม้หลุมพ้อ* ต้นใหญ่สองต้น ล้มขวางสายเตราะอยู่ ที่ลำต้นของไม้หลุมพ้อนั้นมีเม็ดกระสุนติดอยู่ และมีเลือดไหลออกมาจากรูกระสุนแดงฉานทีเดียว ชาวไร่รีบกลับบ้าน เล่าเรื่องนี้ให้เพื่อนบ้านฟัง ตั้งแต่นั้นมาชาวบ้านและคนเฒ่าคนแก่จึงเชื่อกันว่า ผีหลังกลวงเป็นผีที่อาศัยอยู่ในไม้หลุมพ้อ ในสมัยก่อน ๆ คนไทยจึงไม่กล้าตัดไม้หลุมพ้อมาทำบ้านเรือน คนที่กล้า ๆ หน้อยก็เอามาถวายวัด เพื่อสร้างกุฏิหรือโรงครัว มีอยู่ที่แต่คนจีนเท่านั้น ที่กล้าตัดไม้หลุมพ้อมาทำบ้านเรือน แต่สำหรับปัจจุบันนี้ทั้งคนไทยและคนจีนต่างพากันระดมตัดไม้หลุมพ้อ จนกำลังจะหมดป่าอยู่แล้วเพราะเป็นไม้เนื้อดีมาก

เรื่องที่ 5

หญิงสาวชาวบ้านป่าคนหนึ่ง ได้ดำข้าวอยู่ที่ลานบ้านในเวลา กลางคืน ขณะที่กำลังดำข้าวอยู่นั้น ผีหลังกลวงที่เป็นผู้หญิงตัวหนึ่ง ก็ได้เข้ามาในบริเวณลานบ้านและมาช่วยดำข้าวด้วย หญิงสาวชาวบ้านกลัวผีหลังกลวงมาก แต่ก็ไม่รู้จะทำอย่างไรเมื่อดำข้าวเสร็จ ผีหลังกลวงจึงพูดขึ้นว่า

* ไม้หลุมพ้อเป็น ไม้เนื้อแข็งเช่นเดียวกับไม้พะยอม

“ขอข่าวสารที่ดำแล้วให้ฉานมั่ง”

“ได้” หญิงสาวชาวบ้านป่าบอก “หันหลังมาก่อน แล้วจะให้”

ผีหลังกลวงหลงกลหญิงสาว ก็หันหลังที่กลวงมา หญิงสาวชาวบ้านได้โอกาสจึงเอาก้อนส้าว* ใส่ลงไปในหลังที่กลวงของผีหลังกลวง ผีหลังกลวงตัวนั้นกระโดดหนีร้อง “โอย ๆ ๆ” ลั่นป่าตั้งแต่นั้นมาก็ไม่มีใครเห็นผีหลังกลวงตัวนั้นอีกเลย

* ก้อนหินที่หนักไฟแล้ว ปกติใช้ห่อผ้าประคบท้องหญิงที่เพิ่งคลอด

นิทาน “ยักษ์ปักหลาว”

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ในหมู่บ้านชนบทแห่งหนึ่ง มีวัดประจำหมู่บ้านอยู่วัดหนึ่ง วัดนี้มีศิษย์วัดหรือเด็กวัดมากมาย ทุก ๆ เทียงหรือบ่ายเหล่าเด็กวัดจะพากันมาเล่นน้ำ ว่ายน้ำที่คลองใกล้ ๆ วัดอย่างสนุกสนาน ส่งเสียงเอะอะเอ็ดตะโรทำความรำคาญให้แก่สมภารเจ้าอาวาสวัดนี้เป็นอันมาก เพราะตอนเที่ยง ๆ หลังจากฉันเพลแล้วท่านสมภารมักจะจำวัดเสมอ ๆ แต่ก็มักจะจำวัดไม่ได้นาน เพราะหนวกหูเสียงเด็ก ๆ ที่เล่นน้ำเอ็ดตะโรกันอยู่ในลำคลองนั้นเหลือเกิน ท่านสมภารพยายามหาวิธีการ ที่จะกำจัดไม่ให้เหล่าเด็กไปเล่นน้ำในลำคลอง โดยออกคำสั่งว่า ถ้าใครไปเล่นน้ำในลำคลองอีกจะถูกเขียนจนหลังลาย แต่ในตอนเที่ยงเหล่าเด็กวัดซึ่งกำลังซุกซนก็ไม่เชื่อฟัง เมื่อเห็นว่าท่านสมภารจำวัดแล้วก็จะพากันไปเล่นน้ำ ส่งเสียงเอะอะด้วยความสนุกสนานตามเคย จนท่านสมภารต้องตื่นขึ้นมา ด้วยความโมโหท่านจึงฉวยไม้ไล่ตี เหล่าเด็กวัดบ้าง เด็กบ้านบ้างก็พากันวิ่งหนีแยกย้ายกันไป ท่านสมภารก็ได้แต่ยืนด่าอยู่ผู้เดียว

วันต่อ ๆ มาเหล่าเด็กวัดและเด็กบ้านชวนกันไปเล่นน้ำอีกตามปกติ ท่านสมภารคิดหาหนทางต่าง ๆ นานา ก็ไม่สามารถที่จะเอาชนะหมู่เด็กเหล่านั้นได้ ในที่สุดท่านสมภารก็คิดหาวิธีการได้อย่างหนึ่ง ที่จะไม่ให้เหล่าเด็กไปเล่นน้ำในลำคลองแห่งนั้น โดยการหาไม้ไผ่มาเหล่าให้ปลายแหลมอันหนึ่งแล้วนำไปปักไว้ในลำคลอง วันนั้นเป็นวันอาทิตย์ก็ปักไว้ทางทิศพายัพ โดยกะไว้พอดีว่า เมื่อเด็กกระโดดลงมาเล่นน้ำ ก็ถูกหลาวเสียบตาย ในตอนเที่ยงฝ่ายเหล่าเด็กวัดและเด็กบ้านก็พากันมาเปลื้องผ้าเปลื้องกางเกงเล่นน้ำด้วยความสนุกสนาน บ้างก็ชวนกันขึ้นไปบนต้นไม้สูง ๆ แล้วยกกระโดดลงมา แต่ก่อนจะกระโดดเด็ก ๆ เหล่านั้นก็พากันกล่าวคำว่า “นโมตสฺส” ด้วยความสนุกสนาน แล้วจึงชวนกันกระโดดลงมา มิได้ถูกหลาวที่ท่านสมภารปักไว้แต่ประการใด

ฝ่ายท่านสมภารกำลังรอคอยอยู่ด้วยความกระวนกระวายใจว่าเด็กคนใดจะถูกหลาวเสียบตายบ้าง ก็ปรากฏว่าไม่มีเด็กคนใดถูกหลาวเลย วันต่อมาเป็นวันจันทร์ ท่านสมภารก็เลื่อนหลาวอันนั้นมาปักไว้ทางทิศบูรพา ฝ่ายเด็ก ๆ ก็พากันมาเล่นน้ำตามปกติ ก่อนจะกระโดดลงในน้ำก็กล่าวคำว่า “นโมตสฺส” เสียก่อนด้วยความสนุกสนาน แล้วยกกระโดดลงมาซึ่งก็หาไม่มีเด็กคนใดถูกหลาวไม่

สมภารเมื่อเห็นว่าไม่มีเด็กวัดคนใดถูกหลาว วันต่อมาเป็นวันอังคาร ท่านสมภารก็เลื่อนหลาวอันเดิม มาปักไว้ทางทิศอีสาน เพื่อหวังจะให้เสียบเด็ก ๆ แต่ก็ไม่มีเด็กคนใดถูกหลาวเลย ทั้งนี้เพราะก่อนเด็กวัดจะกระโดดน้ำก็พากันกล่าวคำว่า “นโมตสฺส”

เสียก่อน วันพุธท่านสมภารก็ปักหลาวไว้ทางทิศอุดร ก็ไม่มีเด็ก
คนใดถูกหลาวอีก วันพฤหัสบดีท่านสมภารจึงเลื่อนหลาวมาปักไว้ทาง
ทิศห้านอน ชาวปักษได้เรียกทิศใต้ว่าทิศห้านอน เพราะเวลานอน
มักจะนอนหันศีรษะไปทางทิศใต้ ก็ปรากฏไม่มีเด็กคนใดถูกหลาวอีก
วันศุกร์ก็เลื่อนหลาวมาปักไว้ทางทิศประจิม ก็ไม่มีเด็กคนใดถูก
หลาว ท่านสมภารโมโหมาก ในวันเสาร์จึงปักหลาวไว้ 2 แห่งด้วยกัน
คือ ทางทิศอาคเนย์ และทิศเหนือพวกเด็ก ๆ ก็พากันมาเล่นน้ำตาม
ปกติ ก่อนจะกระโดดลงไปดำผุดดำว่ายก็พากันกล่าวคำว่า “นโม ตสฺส”
เสียก่อน จึงไม่ได้ถูกหลาวแต่ประการใด ท่านสมภารโกรธมาก
มากคิดว่า ตัวท่านก็ปักหลาวตักไว้ทุก ๆ วัน ไฉนเลยพวกเด็ก ๆ จึง
กระโดดน้ำไม่ถูกหลาวสักที จำจะต้องกระโดดน้ำดูบ้าง คิดแล้ว
ท่านสมภารก็รีบตรงไปที่ลำคลองที่เด็ก ๆ เล่นกันทุกวัน แล้วก็
กระโดด “ตูม” ลงไป ปรากฏว่าท่านสมภารถูกหลาวเสียบตาย

เมื่อท่านสมภารตายไปแล้ว กรรมที่ทำไว้ก็ไปเกิดเป็นผีหลวง
ชื่อ ยักษ์ปักหลาวประจำอยู่ที่ทิศต่าง ๆ ทั้ง 8 ทิศ คนเฒ่าคนแก่เชื่อกันว่า
จะมีผีประจำอยู่ในทิศต่าง ๆ ทุก ๆ วัน และเรียกทิศนั้น ๆ
ว่า ทิศ “สุห้าม” ดังเช่นมีคำกล่าวกันว่า

“วันอาทิตย์ห้ามพายัพ
จันทร์อาคิณห้ามบูรพา
อังคารห้ามอีสานทิศา
พุธนั้นหนาห้ามอุดร
หัสห้ามห้านอน

ศุภครีห้ามประจิม

เสาร์ห้ามอาคเนย์ และหรดีย์”

เชื่อกันว่าทิศต่าง ๆ ที่ “สุห้าม” นี้ เราไม่ควรทำอะไรโดยหันหน้าไปทางทิศนั้น เช่นพระที่จะทำพิธีสีกหรือลาสิกขาบท ห้ามนั่งหันหน้าไปทางทิศที่สุห้ามในวันนั้น ๆ เช่น จะสีกในวันอาทิตย์ ก็ห้ามนั่งทำพิธีหันหน้าไปทางทิศพายัพ เพราะจะทำให้เกิดเหตุอาเพศต่าง ๆ ขึ้นได้ และในพิธีต่าง ๆ ทางไสยศาสตร์ก็เช่นกัน ชาวบ้านจะไม่ทำอะไรต่าง ๆ ที่เป็นสิริมงคล โดยหันหน้าไปทางทิศ “สุห้าม” เช่น จะมีการประกอบพิธีทางไสยศาสตร์ โดยทำกันในวันพฤหัสบดีจะไม่นั่งหันหน้าไปทางทิศใต้ นักโหราศาสตร์ก็จะไม่นั่งทำพิธีโดยหันหน้าไปทางทิศ “สุห้าม” ในวันนั้น ๆ เพราะเป็นทิศที่ไม่เกิดสิริมงคล นักการพนันก็เหมือนกันถ้าจะเล่นการพนันให้ชนะ ก็ต้องนั่งหันหลังให้ทิศ “สุห้าม” เช่นมีการเล่นการพนันกันในวันศุกร์เจ้ามือก็ต้องนั่งหันหลังให้ทิศ “สุห้าม” คือทิศประจิม หันหน้าไปทางทิศบูรพาจึงจะชนะ ไม่เช่นนั้นแล้ว อาจจะแพ้จนหมดตัวก็ได้ อย่างไรก็ตามทั้งหมดนี้ก็เป็นิทานและความเชื่อของคนเฒ่าคนแก่ที่เล่าสืบต่อ ๆ กันมา จะเท็จจริงอย่างไรก็ไม่ทราบได้ แต่ที่เราท่านถือว่าเป็นความจริงแน่ ๆ ก็คือ “ใครทำดีได้ดี ใครทำชั่วได้ชั่ว” ดังเช่นท่านสมภารในเรื่องนี้แหละ

ทุเรียน

นิทานเรื่อง “ทุเรียน” นี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับต้นกำเนิดของทุเรียนว่าเป็นมาอย่างไร เป็นนิทานที่คนเฒ่าคนแก่คุ้นหูคุ้นตาท่านเล่าสืบต่อ ๆ กันมา จะเท็จจริงอย่างไรไม่ปรากฏ เห็นว่าเรื่องราวมันแปลกดีก็เลยบันทึกไว้

กาลครั้งหนึ่ง นานมาแล้ว ยังมีหมู่บ้านเล็ก ๆ ในชนบทแห่งหนึ่ง ห่างไกลจากความเจริญของบ้านเมืองมากทีเดียว ชาวบ้านต่างทำมาหากินด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและขยันหมั่นเพียร เสร็จจากงานบ้านงานเรือนต่าง ๆ แล้วชาวบ้านก็มักจะเข้าวัดเข้าวาฟังเทศน์ฟังธรรมกันไม่ได้ขาด ต่างแสดงตนเป็นพุทธศาสนิกชนด้วยกันทั่วหน้าในตอนเช้า ๆ เมื่อพระสงฆ์จากวัดภายในหมู่บ้านออกบิณฑบาตโปรดสัตว์ ชาวบ้านก็พากันใส่บาตรด้วยความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาแทบทุกครัวเรือน

อยู่มาวันหนึ่ง เหล่าพระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าก็ออกบิณฑบาตโปรดสัตว์เหมือนเช่นเคย ในขณะที่บิณฑบาตจนเกือบครบทุกครัวเรือนแล้ว ก็มาถึงบ้านของเศรษฐีคนหนึ่ง เศรษฐีคนนี้

เป็นโรคมือเปื่อยเน่า เกือบจะขาดมีขาดเหลืออยู่แล้ว รักษาสักเท่าไร
ก็ไม่หาย เศรษฐีคนนี้เป็นผู้ที่ศรัทธาในพระพุทธศาสนา มาก ทุก
วัน ๆ ก็เคยให้บ่าวไพร่ใส่บาตร วันนี้เศรษฐีมือเปื่อยก็ออกมาใส่
บาตรด้วยตนเอง ในขณะที่เศรษฐีกำลังใส่บาตรอยู่นั้น มือข้างที่
เปื่อยก็พยายามประคองทัพพีตักข้าว แต่พอใส่บาตรเสร็จ มือข้าง
ที่เปื่อยเน่าก็ขาดตกลงไปในบาตรของพระสงฆ์พอดี เมื่อพระสงฆ์
กลับมาถึงวัด จะฉันอาหารในบาตรก็ฉันไม่ได้ เพราะมือข้างที่เปื่อย
เน่าของเศรษฐีที่ขาดตกอยู่ในนั้น ส่งกลิ่นเหม็นคloy พระสงฆ์รูป
นั้นจึงให้เด็กวัดนำอาหารในบาตรนั้นไปขุดหลุมฝังเสีย

หลายปีต่อมา ตรงบริเวณที่เด็กวัดนำอาหารไปฝังพร้อม
ด้วยมือเปื่อยเน่าของเศรษฐีคนนั้น ก็เกิดมีต้นไม้ประหลาดงอกขึ้น
ลำต้นสูงใหญ่มีผลเขียวคล้ำ มีหนามรอบ ๆ ตะปุ่มตะป่ำ เมื่อผล
ของต้นไม้หล่นลงมา พวกเด็กวัดก็ลองนำไปฉีกเปลือกออกดู ก็พบ
ว่าเนื้อของมันกินอร่อยมาก และได้นำไปถวายพระ ชาวบ้านทั้ง
หลายได้พากันมาขอเมล็ดของมันไปปลูก เกิดเป็นต้นไม้ใหม่ขึ้นอีก
มากมาย และได้เรียกผลไม้ชนิดนี้ว่า “ทุเรียน” สืบต่อมาตราប់กระทั่ง
ทุกวันนี้

ตากับยาย

ในกระท่อมเล็ก ๆ กลางป่าแห่งหนึ่ง มีตากับยายสองสามี ภรรยาอาศัยอยู่ด้วยกัน ทั้งสองอยู่กินกันมาตั้งแต่หนุ่มสาว จนแก่เฒ่าแล้ว จะมีลูกไว้สืบสกุลสักคนก็หาไม่ แม้จะมีฐานะยากจน แต่ทั้งสองก็มีความสุขดี ช่วยกันทำสวนในบริเวณป่าซึ่งไม่ไกลจากกระท่อมมากนัก

ทุก ๆ เช้าตากับยายจะออกไปทำสวนและบ้าย ๆ จึงกลับกระท่อม

คืนหนึ่งหลังจากที่กินอาหารค่ำกันแล้ว ตานึกสนุกขึ้นมาจึงบอกกับยายว่า

“ยายเอ๊ย พรุ่งนี้ใช้เวลาไปสวน เราลองมาวิ่งแข่งกันเอาไหมล่ะ ว่าใครจะไปถึงสวนก่อน พนันกันด้วยก็ได้”

“พนันเอาอะไรกันล่ะตา” ยายนึกสนุกขึ้นมาด้วย

“พนันหมากคนละคำเป็นไง”

“เออ.....” ยายรับคำ

รุ่งขึ้นเมื่อกินข้าวกินปลาแล้ว ทั้งตาและยายก็ออกวิ่งตรงไปยังสวน หมายความว่า ถ้าใครถึงก่อนก็ชนะพนัน ได้หมาก 1 คำเป็นรางวัล เมื่อออกวิ่งไปได้สักครึ่งทาง บังเอิญตาสะดุดรากไม้ ล้มลงวิ่งต่อไปไม่ไหว ยายวิ่งไปถึงสวนก่อน ตาจึงแพ้พนันเสียหมาก 1 คำให้ยาย อย่างไรก็ตาม ทั้งตาและยายก็สนุกกันดี

บ่ายวันนั้น ทั้งสองตายายก็กลับมาจากสวน หุงหาอาหารเสร็จพอเย็นลงกินข้าวกินปลาแล้วเข้านอน คีนนั่นก่อนนอนยายก็สวดมนต์ภาวนาบนบานศาลกล่าวให้เทวดาเอาเงินเอาทองมาให้บ้าง เพราะฐานะก็ยากจนลง อีกทั้งแก่เฒ่าลงทุกวันไม่มีเรี่ยวแรงจะทำงาน

คำบนบานของยายทำให้เทวดาบนปากฟ้าถึงกับนอนไม่หลับให้ร้อนรุ่มไปหมด พวกเทวดาจึงไปปรึกษากับ เวสหนุ คือพระวิศนุกรกรรม เชื่อว่า เวสหนุเป็นเทวดาคณสันนิทของพระอินทร์ คอยช่วยเหลือเป็นหูเป็นตาให้พระอินทร์ในเรื่องความเดือดร้อนของพวกมนุษย์ เวสหนุหลังจากที่ได้ไตร่ตรองแล้วก็บอกกับพวกเทวดาว่าจะนำเอาเงินหรือทองไปให้กับตาหรือยายไม่ได้เลย เพราะเงินหรือทองจะทำให้ตาและยายถึงแก่ความตายได้ เทวดาทั้งหลายก็เชื่อ

พอดีคำก่อนนอนทุกคืนยายจะต้องสวดมนต์บนบานขอให้เทวดาเอาเงินเอาทองมาให้เหมือนเช่นเคย พวกเทวดาก็ให้ร้อนรุ่มกลุ้มใจ ไม่เป็นอันหลับอันนอน จึงเหาะลงมาจากปากฟ้าเอาทองก้อนหนึ่งมาวางไว้ที่หน้าประตูบ้านของยาย

รุ่งเช้า ยายตื่นขึ้นมาเปิดประตูพบทองจึงบอกให้ตา รู้ ทั้งสองคนดีใจมาก ตานั้นคิดว่า จะนำทองไปขายและจะหาเมียใหม่ ส่วน

ยายก็คิดจะหาผ้าไหม ทั้งสองทะเลาะกันและตกลงกันไม่ได้ ตาจึงออกจากบ้านไปกินกะแช่ ซึ่งเป็นน้ำตาลเมาบักษได้เรียกว่าหวก จนเมามายในใจก็คิดหาหนทางที่จะฆ่ายายเสีย ส่วนยายอยู่กับบ้านก็ครุ่นคิดหาวิธีฆ่าตาให้ตายเสียเหมือนกัน ยายจึงจัดแจงหุงหาอาหารอย่างดีแล้วใส่ยาพิษลงไป ตากลับมาจากกินกะแช่เมามายมาถึงฉวยได้ไม้ก็ทุบตียายจนถึงแก่ความตาย สมใจแล้วก็นั่งลงกินข้าวปลาอาหารที่ยายจัดไว้ ในที่สุดก็ถึงแก่ความตายด้วยเช่นเดียวกันเพราะอาหารนั้นยายใส่ยาพิษเอาไว้

นิทานชาวบ้านเรื่องนี้ ชี้ให้เห็นถึงความไม่รู้จักพอดีของมนุษย์ว่าคนที่ไม่รู้จักความพอดีนั้น มีแต่จะเป็นโทษกับตัว ซึ่งในบางครั้งอาจได้รับโทษหนักถึงกับเสียชีวิตได้

อ้ายหลาวทอง

มีเมือง ๆ หนึ่งชื่อว่า เมืองพาราณสี วันหนึ่งพระราชผู้ปกครองบ้านเมือง ได้รับสั่งให้เสนาไปป่าวร้องประกาศหาคนดีมีฝีมือ มีธรรมะมีสุภาสิตประจำใจมาช่วยราชการแผ่นดิน เหล่าเสนา ก็ออกป่าวร้องไปตามที่ต่าง ๆ ในกรุงพาราณสี

มีชายผู้หนึ่ง อาศัยอยู่ในชนบทตามชนาไร่ปลายนา ชื่อว่า อ้ายหลาวทอง เป็นคนไม่มีลูกไม่มีเมีย พออ้ายหลาวทองได้รู้ข่าวก็รีบเข้าไปอาสากับพวกเสนาทันที เสนาจึงถามว่า

“ท่านมีธรรมะหรือสุภาสิตประจำใจหรือไม่”
อ้ายหลาวทองตอบว่า “เรามีสุภาสิตก็แล้วกัน”
เสนาจึงพาอ้ายหลาวทองเข้าเฝ้า

เมื่ออ้ายหลาวทองเข้าเฝ้าพระเจ้ากรุงพาราณสี พระเจ้ากรุงพาราณสีก็ถามขึ้นว่า

“ไหนลองบอกสุภาสิตของท่านมาดูซิ”

อ้ายหลาวทองก็กราบทูลว่า “สุภาสิตของข้าพระพุทธเจ้า มีว่า ไม่ถึงคราวมั่งมีไม่มั่งมี ไม่ถึงคราวตายไม่ตาย เบียดเบียนผู้อื่น เหมือนกับทำตัวเองให้ฉิบหาย”

พระเจ้ากรุงพาราณสีบอกว่า “สุภาสิตของท่านนะดีทีเดียว พรุ่งนี้เราจะฝากของรางวัลไปให้”

แล้วอ้ายหลวาทองก็ถวายบังคมลากลับมายังขนำไร่ปลายนาของตน

ฝ่ายพระเจ้ากรุงพาราณสีให้หนักหมั้นใส่อ้ายหลวาทองเต็มที คิดว่าจะพิสูจนสุภาสิตของอ้ายหลวาทองดูที่รีว่า จริงเท็จแค่ไหน จึงรับสั่งให้มหาดเล็กจัดเครื่องเสวยเป็นของหวานสิบสองชนิด ใส่ยาพิษลงไปใ้ในเครื่องเสวยนั้นแล้วให้นำไปให้อ้ายหลวาทอง มหาดเล็กก็นำเครื่องเสวยนั้นไปให้อ้ายหลวาทอง บอกว่า พระเจ้าแผ่นดินให้เป็นรางวัล อ้ายหลวาทองดีใจที่สุดรีบนำเครื่องเสวยนั้นเข้าไปในที่พักของตน พอเปิดฝาชีขึ้น เครื่องเสวยก็ส่งกลิ่นหอมฟุ้ง

อ้ายหลวาทองก็นึกในใจว่า “ของนี้เป็นของดีมาก คนเหมือนเราไม่สมควรจะกินเพราะเป็นของชั้นเจ้าแผ่นดินเสวย เราควรจะนำไปถวายพระที่วัดดีกว่า” คิดได้ดังนั้นก็รีบนำเครื่องเสวยนั้นไปถวายหลวงตาที่วัดทันที หลวงตาก็รับไว้แล้วก็เรียกเด็กวัดให้ไปมองดูดวงอาทิตย์เพื่อจะดูว่าเลยเวลาฉันเพลแล้วหรือไม่ ปรากฏว่าตะวันคล้อยบ่ายมากแล้ว หลวงตาจึงเก็บใส่สาแหรกโยงแขวนไว้ คิดว่าจะเก็บไว้ฉันในวันรุ่งขึ้น

รุ่งเช้า พอตีมหาดเล็กได้นำโอรสองค์เล็กของพระเจ้ากรุงพาราณสีมาวิ่งเล่นที่ลานวัด อันที่จริงวันอื่นก็ไม่เคยมา แต่วันนี้เจ้าฟ้าองค์เล็กเกิดอยากจะมาวิ่งเล่นที่วัดนี้ มหาดเล็กขัดไม่ได้จึงต้องนำเสด็จมา เจ้าฟ้าองค์เล็กวิ่งเล่นอยู่ใกล้ ๆ กุฏิของหลวงตา

จนเหนื่อย หลวงตาเมื่อเห็นเจ้าฟ้าองค์เล็กก็นึกถึงเครื่องเสวยขึ้นมาได้ จึงเรียกเจ้าฟ้าองค์เล็กให้ขึ้นมาบนกุฏิ แล้วก็รับนำเครื่องเสวยที่อ้ายหลาวทองนำมาให้นั้น ถวายแก่เจ้าฟ้าองค์เล็ก เจ้าฟ้าองค์เล็กกำลังเหนื่อย ได้เสวยเครื่องเสวยนั้นจนหมด ในที่สุดก็สิ้นพระชนม์ เพราะในเครื่องเสวยนั้นมียาพิษ

เมื่อเรื่องรู้ถึงพระเจ้ากรุงพาราณสี พระเจ้ากรุงพาราณสีก็รับสั่งให้มหาดเล็กมาถามหลวงตาว่า ได้ของมาจากไหน หลวงตาจึงบอกว่า ท่านก็ไม่ทราบเหมือนกันว่า อ้ายหลาวทองได้มาจากไหน แต่อ้ายหลาวทองเป็นคนนำมาถวายและท่านก็รับไว้ พระเจ้ากรุงพาราณสีเมื่อทราบเรื่องเช่นนั้น ก็มาตริตรองดู ก็เห็นจริงตามสุภาพิตของอ้ายหลาวทองที่ว่า “ไม่ถึงคราวตายไม่ตาย เบียดเบียนผู้อื่นเหมือนกับทำตัวเองให้ฉิบหาย” พระองค์เองต้องสูญเสียโอรสไปก็เพราะตั้งใจจะเบียดเบียนอ้ายหลาวทองโดยแท้

พระเจ้ากรุงพาราณสีคิดต่อไปว่า พระองค์เองก็อยู่ตัวคนเดียว เพราะพระมเหสีสิ้นพระชนม์ไปแล้ว และขณะนี้ก็มีทรัพย์สมบัติมากมาย แต่จะลองไปอาศัยอยู่กับอ้ายหลาวทองดูที่รู้ว่า จะถึงกับยากจนหรือไม่ จึงออกจากพระราชวังปลอมตัวเป็นคนธรรมดาไปอาศัยอยู่กับอ้ายหลาวทอง อ้ายหลาวทองก็ต้อนรับด้วยความยินดี แล้วจึงบอกว่า “พระองค์ก็เป็นคนร่ำรวยมีเงินทองมากมาย มาอยู่ที่นี้ก็ดีแล้ว เพราะฉะนั้นมาคิดค้าขายกันดีกว่า” พระเจ้ากรุงพาราณสีก็ตกลงค้าหนังควาย จัดการซื้อหนังควายบรรทุกกลงเรือ เดินทางไปค้าขายถึงเมืองพระยาแขก

ที่เมืองพระยาแขกนั้น พระยาแขกทรงมีพระชนมายุมากแล้ว พระองค์มีพระธิดาสาวสวย และขณะนี้เจ้าเมืองอีกเมืองหนึ่ง มาสู่ขอพระธิดาของพระยาแขก แต่พระธิดาของพระยาแขกนั้น ไม่ชอบเจ้าเมืองที่มาสู่ขอ พระยาแขกจะไม่ตกลงยกให้ก็เกรงใจ เพราะเจ้าเมืองที่มาสู่ขอจะส่งทหารมาล้อมเอาเมืองถ้าไม่ให้พระธิดาไปโดยดี พระยาแขกจึงให้เสนาไปป่าวร้องหาคนดีมีฝีมือมาสู้รบกับเจ้าเมืองที่มาสู่ขอ

ฝ่ายอ้ายหลาวทองกับพระเจ้ากรุงพาราณสีเดินทางมาค้าขาย หนึ่งควายและพักอยู่ที่เมืองพระยาแขกหลายวันแล้ว เมื่อได้ยินข่าว เช่นนั้นอ้ายหลาวทองก็แนะนำให้พระเจ้ากรุงพาราณสีรับอาสาทันที มหาเดเล็กก็เลยพาพระเจ้ากรุงพาราณสี ซึ่งขณะนั้นทรงปลอม พระองค์เป็นคนธรรมดา และอ้ายหลาวทองไปเข้าเฝ้าพระยาแขก อ้ายหลาวทองให้ทำตามอุบายที่เขาแนะนำแล้วบอกว่าจะไม่เกิดศึก สงคราม คือให้ทางเมืองพระยาแขกออกข่าวว่า พระธิดาสาวสวย ของพระองค์นั้นสิ้นพระชนม์เสียแล้ว โดยอ้ายหลาวทองได้ออกอุบายให้ฆ่าแพะใส่ในโลงศพ แล้วนิมนต์พระมา 7 รูป ฮีจยี่ 7 คน มาสวดศพสัก 7 วัน 7 คืน ให้รับมหรสพเช่น หนึ่งตะลุง มโนราห์ มาแสดงทั้ง 7 วัน 7 คืน แล้วก็มีพิธีเผาศพ

เมื่อข่าวรู้ไปถึงเจ้าเมืองที่มาสู่ขอพระธิดาของพระยาแขก ก็คิดว่าพระธิดาพระยาแขกสิ้นพระชนม์แล้วจริง จึงเดินทางกลับ พระยาแขกจึงมอบรางวัลให้อ้ายหลาวทองและจัดการอภิเษกสมรส ระหว่างพระเจ้ากรุงพาราณสีกับพระธิดาของพระยาแขก

ครั้นเวลาผ่านไปสัก 10 วัน อ้ายหลาวทองก็ทูลกับพระเจ้ากรุงพาราณสีให้คิดกลับบ้านเมืองของตน อย่าทันทให้ใครรู้ความจริงว่าพระองค์เป็นใครมาจากไหน เมื่อได้ตกลงกันแล้ว ก็หนีออกจากเมืองพระยาแขกในคืนนั้น

ฝ่ายพระธิดาสาวของพระยาแขก เมื่อรู้ว่าพระสามีหนีไปเสียแล้ว อยู่ต่อมาอีก 2-3 วัน ก็ออกติดตาม โดยไม่บอกให้ผู้ใดรู้เรื่องแม้แต่พระบิดาของตน เมื่อลงเรือสำเภาคิดตามมานั้น นายเรือสำเภาก็ไม่ทราบว่าเป็นพระธิดาของพระยาแขก เห็นว่า เด็กสาวคนนี้รูปร่างหน้าตาสวยดี จึงชักชวนจะพาไปถวายพระเจ้ากรุงพาราณสี ดังนั้นเมื่อเรือมาถึงกรุงพาราณสีนายเรือสำเภาก็พาพระธิดาของพระยาแขกไปถวายพระเจ้ากรุงพาราณสีทันที โดยที่พระธิดาของพระยาแขกเอง ก็ไม่รู้ว่า นั่นคือพระสวามีของตน

ฝ่ายพระเจ้ากรุงพาราณสีเมื่อเห็นเหตุการณ์เป็นเช่นนั้น ก็คิดในใจว่า เออเรานี่ถึงคราวมั่งมีดังสุภาสิตของอ้ายหลาวทองแล้ว จึงนำพระธิดาของพระยาแขกขึ้นนั่งบัลลังก์ปกครองบ้านเมืองด้วยกันตลอดมาด้วยความสงบสุข

ฝ่ายอ้ายหลาวทองก็ขออนุญาตต่อพระเจ้ากรุงพาราณสีกลับไปอาศัยอยู่ที่ไหนไรร้อยตามเดิม เพราะอ้ายหลาวทองเป็นคนมักน้อย ถือสันโดษ

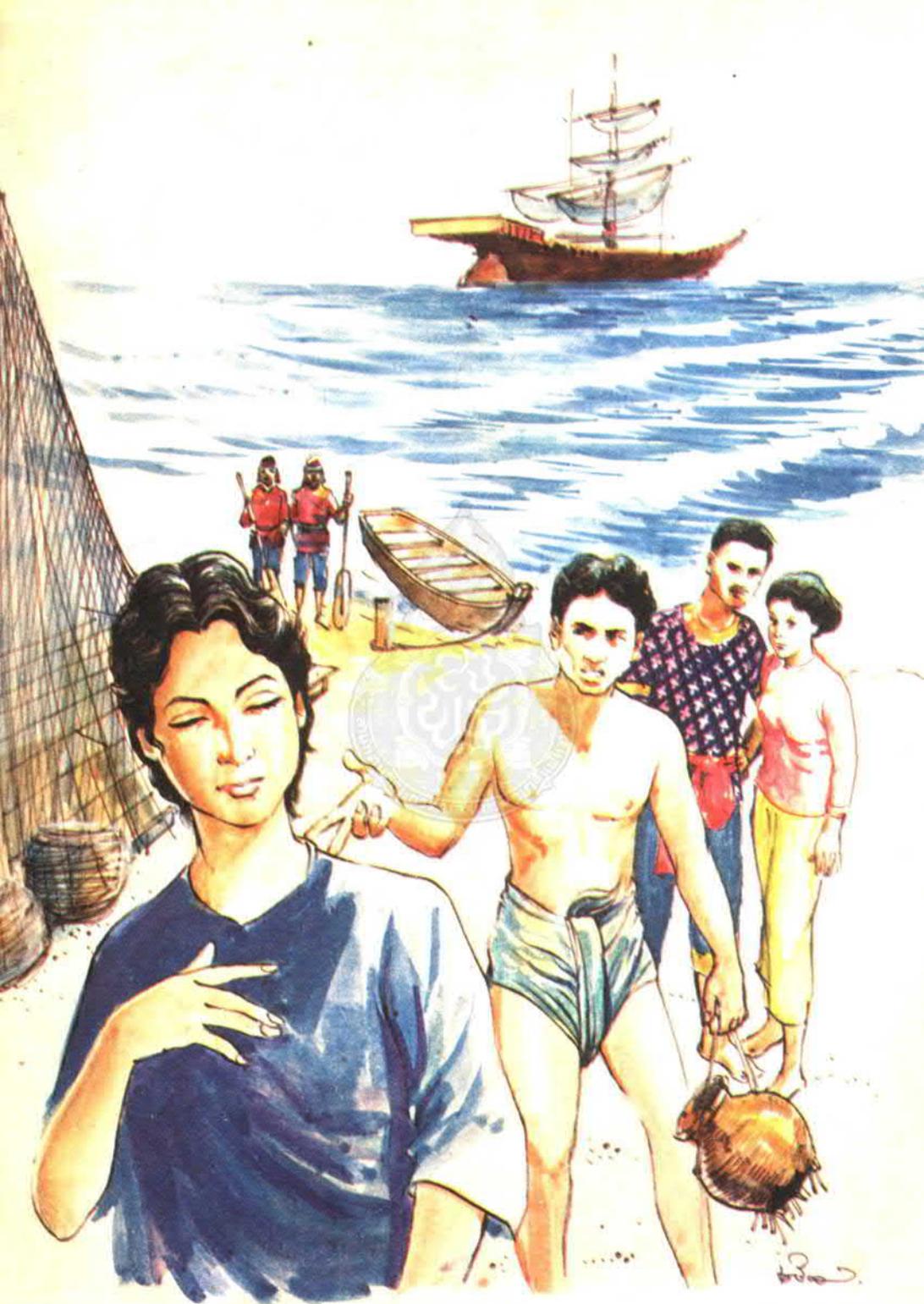
นางกระเชอกันรั่ว

นานมาแล้ว มีชาวประมงคนหนึ่งได้ไปทอดแหที่ชายทะเลแห่งหนึ่ง พร้อมด้วยภรรยาของตน ทอดตั้งแต่เช้าได้ปลามากมาย โดยฝ่ายชาวประมงเป็นคนทอด และภรรยาเป็นผู้ถือข้องใส่ปลาเดินตามหลัง ขณะนั้นมีนายสำเภาคคนหนึ่งพร้อมกับภรรยาได้ลงเรือสำปั้นมาซื้อปลาของชาวประมง

“ขอซื้อปลาลักหน้อยเถอะ” นายสำเภาคพูดขึ้น

“เอซี” ชาวประมงว่า เพราะเห็นว่าทอดแหได้ปลามากแล้ววันนี้ เขาจึงเข้าไปก้มดูในข้องใส่ปลาที่ให้ภรรยาถือไว้ แต่แล้วชาวประมงก็ใจหายวาบ เพราะในนั้นมีปลาอยู่เพียง 3 ตัวเท่านั้นเอง ดูไปดูมาก็รู้ว่าข้องที่ภรรยาถือนั้นกันรั่ว ปลาเลยหล่นไปหมด ชาวประมงโมโหมาก

“บ้าจริง ข้าทอดแหได้ปลาดังมากมาย ทำไมแกไม่ดูแลให้ดี ดูซีกันของข้องก็รั่ว ปลาหล่นหมด”

ภรรยาชาวประมงก็เถียงว่า
“ก็ข้าไม่ได้ดูนี่ ทำไมแกไม่ดูแลเองล่ะ”

นายสำเภาเมื่อเห็นทั้งสองทะเลาะกันเช่นนั้นก็พยายามห้าม
ปราม ประกอบกับเห็นนางกระเซอกันรัว ภรรยาชาวประมงเป็น
คนสวย จึงพูดกับชาวประมงขึ้นว่า

“เอาแบบนี้ใหม่ล่ะเพื่อน เอาเมียของเพื่อนมาแลกกับเมีย
ของเราเป็นยังไง”

“ดีเหมือนกัน เราก็คือนางคนนี้ได้เต็มทีแล้ว ผู้หญิงอะไรไม่
รู้จักเก็บรักษาทรัพย์สมบัติเลย” ชาวประมงตอบตกลง

ฝ่ายภรรยานายสำเภาก็ร้องให้คร่ำครวญ เมื่อรู้ว่าผัวจะแลก
ตนกับเมียคนอื่น เพราะนายสำเภาเป็นคนร่ำรวย นางไม่อยากไป
ตกระกำลำบาก

“โธ่ นี่ท่านจะทิ้งข้าไปหรือนี่”

ชาวประมงต้องปลอบประโลมเป็นการใหญ่

“ไม่เป็นไร ไปอยู่กับพี่เถอะน้อง รับรองพี่ไม่ให้อดตายแน่”

ส่วนนางกระเซอกันรัวภรรยาของชาวประมง เมื่อผัวยกให้
กับนายสำเภาก็ดีใจมาก เพราะนายสำเภามีฐานะร่ำรวย ต่อไปตน
จะได้สุขสบาย ในที่สุดนายสำเภาก็พานางกระเซอกันรัวไป

ฝ่ายชาวประมงก็พาภรรยานายสำเภามาอยู่ด้วยกัน สองคน
ช่วยกันทำมาค้าขาย โดยชาวประมงเป็นคนไปทอดแหหาปลาขาย
เมียนายสำเภานั้นอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน ทำงานบ้านสารพัด เป็น
คนฉลาด รู้จักเก็บรักษาสิ่งของและทรัพย์สมบัติต่าง ๆ เมื่อชาว

ประมงทอดแหได้ปลามาก ๆ ภรรยาก็เอาไปขายที่ตลาดบ้าง ทำ
แห้งเก็บเอาไว้ขายบ้าง ได้เงินมาก็เก็บหอมรอมริบไว้ จนในที่สุด
ชาวประมงก็มีฐานะร่ำรวย จนถึงมีการตั้งโรงงานเลี้ยงคนไว้ที่
หน้าบ้าน

ข้างฝ่ายนายสำเภาเมื่อนางกระเชอกันร้วไปอยู่กินด้วยกัน
นั้นความที่นางกระเชอกันร้วไม่รู้จักเก็บรักษาสิ่งของและทรัพย์สิน
สมบัติ ทำให้ฐานะของนายสำเภาตกต่ำลงเรื่อย ๆ นางกระเชอ
กันร้วนี้การบ้านการเรือนก็ไม่สันตติ เป็นต้นว่า อาหารที่ทำกินมือ
หนึ่ง ๆ เมื่อเหลือแทนที่จะได้เก็บไว้กินมืออื่นก็เทเสีย หรือทิ้งให้
บูดเน่าไป เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายก็เหมือนกันใช้ของไม่เป็น จำพวก
ผ้าใยไหม ผ้าแพร ซึ่งมีราคาแพง แทนที่จะเก็บเอาไว้ตัดเสื้อสวม
ใส่กลับเอามาทำผ้าอ้อมลูก เมื่ออุจจาระลูกเปื้อนผ้าอ้อม แทนที่
จะซักให้สะอาด ก็ทิ้งทิ้งทิ้งขว้าง เพราะขี้เกียจซัก คนข้างบ้าน
ก็เก็บมาซักไม่ต้องซื้อ ความที่นางกระเชอกันร้ว ไม่ประสีประสา
เรื่องการบ้านการเรือน ไม่เป็นคนประหยัดมัธยัสถ์ ไม่รู้จักอดออม
นี้เอง ทรัพย์สินสมบัติของนายสำเภาทั้งหมดไปเรื่อย ๆ จนในที่สุดเป็น
หนี้เขา สำเภาก็ถูกยึดเอาไป เพราะไม่มีเงินใช้หนี้ นายสำเภาต้อง
กลายสภาพจากคนร่ำรวยเป็นคนยากจนเข็ญใจ

สองคนผัวเมียจึงอุ้มลูกเดินโซซัดโซเซออกจากบ้านเดินทาง
ไปเที่ยวขอลานเขาตามเมืองต่าง ๆ จนมาถึงเมืองที่ชาวประมงอาศัย
อยู่ นายสำเภาและนางกระเชอกันร้ว พร้อมด้วยลูก จึงได้แวะเข้า
ไปที่บ้านชาวประมงเพราะเห็นเขาตั้งโรงงานเอาไว้ ชาวประมง

ก็ให้การต้อนรับด้วยอาหารอย่างดี ภรรยานายสำเภาก็ต่อว่านาย
สำเภานั้นว่า

“เป็นยังไง เพราะท่านทั้งเข้าไปแท้ ๆ ท่านจึงต้องยากจนถึง
เพียงนี้”

นายสำเภาและนางกระเชอกันร่ำไห้ได้พักอยู่ที่บ้านของชาว
ประมงคืนหนึ่ง รุ่งเช้าก็อุ้มลูกออกขอลานไปยังเมืองอื่นต่อไป

นิทานเรื่องนี้ เป็นนิทานสุภาษิตที่คนเฒ่าคนแก่ทางบักษได้
นิยมเล่าให้ลูก ๆ หลาน ๆ ฟัง โดยเฉพาะลูกผู้หญิง ทั้งนี้เพื่อต้อง
การจะสั่งสอนว่า ลูกผู้หญิงนั้นจะเป็นคนมีค่าหรือไม่ ก็อยู่ที่การรู้จัก
เก็บรักษาสีงของและทรัพย์สินสมบัติต่าง ๆ ไม่เป็นคนหยิบโหยง จึงจะ
เป็นแม่ศรีเรือนของสามี

จินชราเฝ้าวัด

นานมาแล้ว ยังมีชาวจีนคนหนึ่ง อยู่ในวัดประจำหมู่บ้านในชนบทแห่งหนึ่ง ชาวจีนคนนี้มีชีวิตอยู่ได้ ก็โดยอาศัยข้าวจากกันบาตรพระ ตั้งแต่ยังหนุ่มจนกระทั่งแก่เฒ่าจนชราว มขบวหมดแล้ว พระทุกรูปที่วัดรักใคร่ในตัวจินชราคนนี้มาก เพราะได้ช่วยเหลือกิจการต่าง ๆ ของวัดเป็นอย่างดี เป็นต้นว่าตักแต่งปิดกวาดบริเวณวัดให้ดูสะอาดสวยงามอยู่เสมอ เรียกได้ว่าไม่เป็นคนนิ่งดูตาย มีอะไรที่พอจะช่วยเหลือหรือทำประโยชน์ให้วัดได้ จินชราคนนี้เป็นต้องรีบทำอย่างขยันขันแข็ง

หลายปีต่อมาจินชราคนนี้ก็ตาย ด้วยกุศลผลบุญที่ทำไว้จึงได้ขึ้นสวรรค์ วันหนึ่งเทวดาได้เรียกจินชราไปพบ จินชราก็ถามเทวดาว่า

“ข้าแต่.....ท่านเทวดา ข้าอุตส่าห์ทำความดีสร้างสมไว้ในโลกมนุษย์มากมาย แต่เหตุใฉนท่านจึงให้ข้าต้องประสบแต่ความลำบากยากจน จนกระทั่งตายเล่า”

เทวดาปลอบว่า

“เอาเถอะ.....แล้วเราจะส่งท่านลงไปเกิดใหม่อีกครั้ง คราวนี้ท่านจะได้ไปเกิดในตระกูลที่มั่งคั่งร่ำรวย และเราจะคอยนำโชคมาให้

“ไปให้ท่านเสมอ”

เมื่อเทวดาส่งจีนชราลงมาเกิดใหม่อีกครั้งหนึ่ง จีนชราก็ได้ไปเกิดในตระกูลของชาวจีนผู้มั่งคั่งร่ำรวยผู้หนึ่ง มีความสุขอยู่บนกองเงินกองทอง จีนชราได้รับแต่ความสุขความสบายก็เลยไม่คิดทำกิจการงานอะไร เงินทองของตระกูลก็ร่อยหรอลงทุกวัน เมื่อพ่อแม่ผู้บังเกิดเกล้าตายลง ทรัพย์สมบัติต่าง ๆ ก็หมดลงพอดี จีน

ชราคนนี้ก็ยังไม่คิดจะทำมาหากิน เอาแต่นั่ง ๆ นอน ๆ อยู่กับบ้าน
ทั้งวันทั้งคืน เพราะคิดอยู่เสมอว่า วันหนึ่งเทวดาจะต้องนำโชคลาภ
อันมหาศาลมาให้ เมื่อทรัพย์สินสมบัติเก่าหมดลง จินชราก็ประสบกับ
ความทุกข์ยากลำบากอย่างแสนสาหัส อดมือกินมือเสื่อผ้าก็ขาด
กะรุ่งกะริ่งแสนจะสกปรก ใคร ๆ ก็พากันเกลียดชัง หมดหนทาง
เข้าจริง ๆ จินชราก็หันหน้าเข้าหาวัดอีก เลี้ยงชีวิตโดยอาศัยข้าวจาก
ก้นบาตรพระ ช่วยทำงานวัดเช่นปัดกวาด ถากถางหญ้าในบริเวณ
วัดจนกระทั่งแก่เฒ่าและถึงแก่ความตาย

เมื่อจินชราตายไป ด้วยกุศลผลบุญที่ทำไว้จึงได้ขึ้นสวรรค์อีก
เมื่อพบกับเทวดา จินชราก็ต่อว่าเทวดาว่า

“ข้าแต่.....ท่านเทวดา ตามที่ท่านบอกว่าจะนำโชคลาภไป
ให้ข้าในโลกมนุษย์เสมอฉันนั้น ข้าคอยแล้วคอยเล่าก็ไม่เห็นท่านจะ
ทำตามทีพูดสักที”

เทวดาตอบว่า

“เรานำโชคลาภไปให้ท่านตามที่สัญญาไว้แล้ว แต่ไปหาท่าน
กี่ครั้ง ๆ ก็ไม่เจอท่าน ไปหาที่สวนยางของท่านก็ไม่เจอ เพราะท่าน
ไม่ไปทำสวนยาง ท่านมัวแต่นอนอยู่กับบ้าน ไปหาที่ทุ่งนของท่าน
ก็ไม่เจอ เพราะท่านไม่ไปทำนา ไปหาที่เหมืองแร่ของท่านก็ไม่เจอ
เพราะท่านไม่ไปทำเหมืองแร่ ไปหาที่ร้านค้าของท่านก็ไม่เจอ เพราะ
ท่านไม่ทำการค้าขาย ไปหาที่ไหน ๆ ที่มนุษย์เขาทำงานหาเงินกัน
ก็ไม่เจอท่านสักครั้งเดียว เราจึงนำโชคลาภไปให้ท่านไม่ได้ เพราะ
เรานำโชคลาภไปให้ได้สำหรับผู้ที่ทำงานเท่านั้น จำไว้เถอะว่า.....
ผู้ที่นอนคอยโชคลาภโดยไม่คิดทำงาน ไม่คิดทำมาหากินนั้น ย่อม
ประสบกับความทุกข์ยากลำบาก และอดตายในที่สุด”

ปัญญาของกระต่าย

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ในป่าแถบภูเขาแห่งหนึ่ง มีช้างตัวหนึ่งอาศัยอยู่ ซึ่งมันก็มีความสุขดี อยู่ต่อมาไม่นานในหน้าแล้ง ได้เกิดไฟไหม้ป่าเผาผลาญต้นไม้ต้นหญ้าตายหมด ช้างก็ประสบกับความเดือดร้อน เพราะไม่รู้จะหาอาหารที่ไหน จนร่างกายผ่ายผอมได้แต่เดินร้องไห้ครวญครางด้วยความหิว เสียงที่ช้างร้องนั้นดังลั่นไปทั้งป่า

เสือตัวหนึ่งซึ่งหากินอยู่ในบริเวณนั้น เมื่อได้ยินเสียงช้างร้อง มันก็รีบมาดู และเมื่อพบช้าง เสือกก็ถามขึ้นว่า

“เออ.....นี่แน่ะ ท่านพญาช้าง มีเรื่องเดือดเนื้อร้อนใจอะไร ร้องได้ร้องไห้ครวญครวญอยู่อย่างนั้น”

“ก็เพราะไม่มีอะไรจะกินนะซี ป่าทั้งป่ามีแต่ก้อนหิน ข้ากำลังจะอดตาย” ช้างตอบ

“เอาละ ต่อไปนี้ไม่ต้องร้องไห้อีกแล้ว ข้าจะช่วยท่านเอง ข้าจะพาท่านไปหากินในป่าที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยผลหมากรากไม้”
เสือบอก

ช้างดีใจเป็นอันมาก

“แต่ท่านต้องสัญญากับข้าก่อนนะ” เสือเริ่มแสดงเล่ห์เหลี่ยม
ออกมา

“สัญญาอะไรล่ะ” ช้างถามด้วยความสงสัย

“สัญญาว่า เมื่อท่านไปอยู่ในป่าและอ้วนเต็มที่แล้ว ท่านต้อง
ให้ข้ากินเป็นอาหาร”

ช้างนั่งคิดอยู่นาน เมื่อไม่มีทางหลีกเลี่ยงจึงตอบตกลง ดังนั้น
เสือจึงพาช้างไปอาศัยอยู่ในป่าอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งอุดมสมบูรณ์มีผล
หมากรากไม้มากมาย

เวลาผ่านไปห้าเดือน ช้างจากที่เคยผ่ายผอมก็กลับอ้วนท้วน
สมบูรณ์ขึ้น วันหนึ่งเสือได้มาหาช้างและบอกว่า

“เอาละท่านก็อ้วนท้วนขึ้นมากแล้ว เดือนหน้านี้แหละข้าจะ
มากินท่าน”

เมื่อเสือกลับไปแล้ว ช้างก็ได้แต่ร้องไห้คร่ำครวญด้วยความ
น้อยอกน้อยใจในในวาสนาของตัวเอง และเห็นว่าคราวนี้ตนคงตกเป็น
เหยื่อของเสือแน่ ๆ เสือร้องไห้ของช้างดังลั่นไปทั่วทั้งป่า จนได้
ยินไปถึงกระต่ายตัวหนึ่ง

กระต่ายพยายามติดตามเสียงร้องของช้างมา จนในที่สุดท้ายก็ได้
พบกับช้าง

“มีเรื่องร้ายแรงอะไรหรือท่าน ถึงได้ร้องห่มร้องไห้ไม่เป็นอันหลับอันนอน” กระจ่ายถาม

ข้างเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้กระจ่ายฟังจนจบ แล้วสรุปว่า

“เดือนหน้านี้แหละ เจ้าเสือมันจะมากินข้าแล้ว โห่.....แล้วนี่ข้าจะทำอย่างไร”

กระจ่ายได้ฟังก็เกิดความสงสารข้างเป็นอันมาก จึงบอกว่า

“หยุดร้องไห้เสียเถิด อันธูระของท่าน เราจะช่วยเอง”

“เจ้านะรีจะช่วย” ข้างร้องขึ้นด้วยความแปลกใจ “ตัวแค่นี้รีจะช่วยข้า”

“โห่ เรานี้แหละ” กระจ่ายบอกอย่างมั่นใจ “ท่านจงทำตามที่เราบอก รีบไปหาลูกสวาด มาให้เรา แล้วท่านจะปลอดภัย”

ข้างนั้น เชื่อครึ่งไม่เชื่อครึ่งว่ากระจ่ายจะช่วยเหลือตัวเองได้ แต่เมื่อไม่มีทางเลือก ก็รีบไปจัดหาสิ่งของตามที่กระจ่ายแนะนำทันที คือ ลูกสวาด ซึ่งปกติได้เรียกลูกหวาดหรือลูกสวาด เป็นเม็ดกลม ๆ สีเทา ขนาดหัวแม่มือ ใช้สำหรับเล่นหมากรุก

ครั้นเวลาผ่านไปอีกหนึ่งเดือน เสือก็มาจะกินข้างตามที่ได้สัญญากันได้ กระจ่ายจึงคิดวางแผนลวงเสือ โดยบอกให้ข้างอำปากให้กว้างแล้วตัวเองก็เข้าไปนั่งข้างในปากข้าง เมื่อเสือมาถึง กระจ่ายก็หยิบเอาลูกหวาดขึ้นมาใส่เข้าปากเคี้ยวกร่วม ๆ ซึ่งการเคี้ยวนั้นเมื่อฟังไกล ๆ ก็เหมือนกำลังเคี้ยวกระดูกสัตว์ พร้อมกันนั้น กระจ่ายก็แก้งส่ำทับขึ้นว่า

“ฮา.....นี่ถ้าได้กินกระดูกเสือกคงอร่อยกว่านี้”

เสือเมื่อได้ยินเช่นนั้นก็ตกใจจนตัวสั่น และให้สงสัยเป็น
ล้นพ้นว่า นั่นมันตัวอะไร มันวิ่งหนีไปอย่างรวดเร็วด้วยความกลัว
ในขณะที่วิ่งหนีมานั้น ก็มาพบกับหมี หมีจึงถามว่า

“ท่านหนืออะไรมารี ดูท่าทางตกอกตกใจทีเดียว”

เสือจึงเล่าความให้ฟังว่า

“ข้าพบสัตว์อะไรก็ไม่รู้ กำลังเคี้ยวกระดูกเพลินอยู่ และมัน
ก็บอกว่า อยากกินกระดูกเสือ ข้ากลัวเลยหนีมา”

หมีได้ฟังก็สงสัยเป็นอย่างยิ่ง จึงชวนกันมาดู หมีจะให้เสือ
เดินนำหน้ามาก่อน เสือก็ไม่กล้าจึงตกลงเอาหางผูกเข้าด้วยกัน แล้ว
จึงเดินมาพร้อม ๆ กัน

เมื่อมาถึงที่ข้างยืนอยู่ กระจ่ายก็เฝ้ารู้ได้ทันทีว่าอันตรายกำลัง
มาถึงข้างและตัวเองอีกแล้ว จึงตวาดไปด้วยเสียงอันดังว่า

“หยุดเดี๋ยวนี้นะเจ้าหมี เจ้าจงหยุดให้ข้ากินเสียดี ๆ อย่าคิดหนี
เป็นอันขาด ถึงหนีกี่ไม่พ้นมือข้าดอก”

เสือและหมีได้ฟังดังนั้น ก็ตกใจยิ่งนัก ต่างก็วิ่งหนีไปโดย
ไม่คิดชีวิต และได้วิ่งไปชนต้นไม้จนหมีหางขาด หมีจึงได้หางสั้น
มาจนถึงทุกวันนี้ ทั้งหมีและเสือวิ่งไปโดยไม่คิดชีวิต ในที่สุดก็ตก
เหวตาย

นิทานเรื่องนี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่มีสติปัญญาอันเฉลียวฉลาดนั้น
ย่อมสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปได้เสมอ และแม้ว่าศัตรู
จะมีอำนาจยิ่งใหญ่สักปานใดก็ตาม ก็ไม่สามารถเอาชนะผู้น้อยที่มี
สติปัญญาอันเฉลียวฉลาดได้

สามเกลอ

เมื่อครั้งที่สิงสาราสัตว์ยังพูดได้ มีสัตว์ 3 ชนิด อาศัยอยู่ด้วยกัน คือ เสือ ไก่ และกระต่าย ทั้งสามสัตว์ได้สาบานกันว่าจะ เป็นเพื่อนที่รักกัน คอยให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สัตว์ทั้งสาม ได้แบ่งงานกันทำโดยกะกันว่า อยู่ทำงานบ้าน 1 ตัว และออกไปทำงาน 2 ตัว ตัวที่อยู่บ้านจะต้องมีหน้าที่จัดเตรียมหุงหาอาหารไว้ให้เพื่อนที่ออกไปทำงาน และจะผลัดกันไปเรื่อย ๆ

วันแรก กระต่าย และไก่ออกไปทำงาน ส่วนเสืออยู่บ้านมีหน้าที่หุงหาอาหารให้เพื่อนที่ไปทำงาน เสือออกไปหาเนื้อมาจากในป่า มาทำอาหารให้เพื่อนกิน กระต่ายและไก่กลับมาจากทำงาน กินอาหารเสร็จก็เข้านอน

วันต่อมา กระต่ายและเสือออกไปทำงาน ส่วนไก่อยู่บ้านจัดแจงหุงหาอาหาร ไก่ก็ไข่ออกมา เอาไข่นั้นทำกับข้าวให้เพื่อนกิน กระต่ายและเสือกลับจากทำงานกินอาหารที่ไก่จัดเตรียมไว้เรียบร้อยก็เข้านอน

รุ่งขึ้น เป็นวันที่กระต่ายจะต้องอยู่เฝ้าบ้าน เสือและไก่ออกไปทำงาน แทนที่กระต่ายจะออกไปหาผักมาทำอาหาร ด้วยความเกียจคร้านมันก็เอาน้ำมาใส่หม้อแกงเข้า แล้วก็ชี้ใส่ลงไปในหม้อแกงนั้น แล้วก็กวน ๆ ให้ซี้กับน้ำเข้ากัน ในตอนเย็นเสือและไก่กลับมาจากทำงาน กระต่ายก็ยกหม้อข้าวและหม้อแกงออกมาพาลงบอกว่า

“วันนี้มีอาหารพิเศษไอ้เกลอ”

ทั้งเสือและไก่ ด้วยความเหน็ดเหนื่อยและความหิวประกอบกัน ก็ไม่พูดพาล่มทำเพลง ลงมือกินทันที ส่วนกระต่ายยังไม่กินบอกว่า

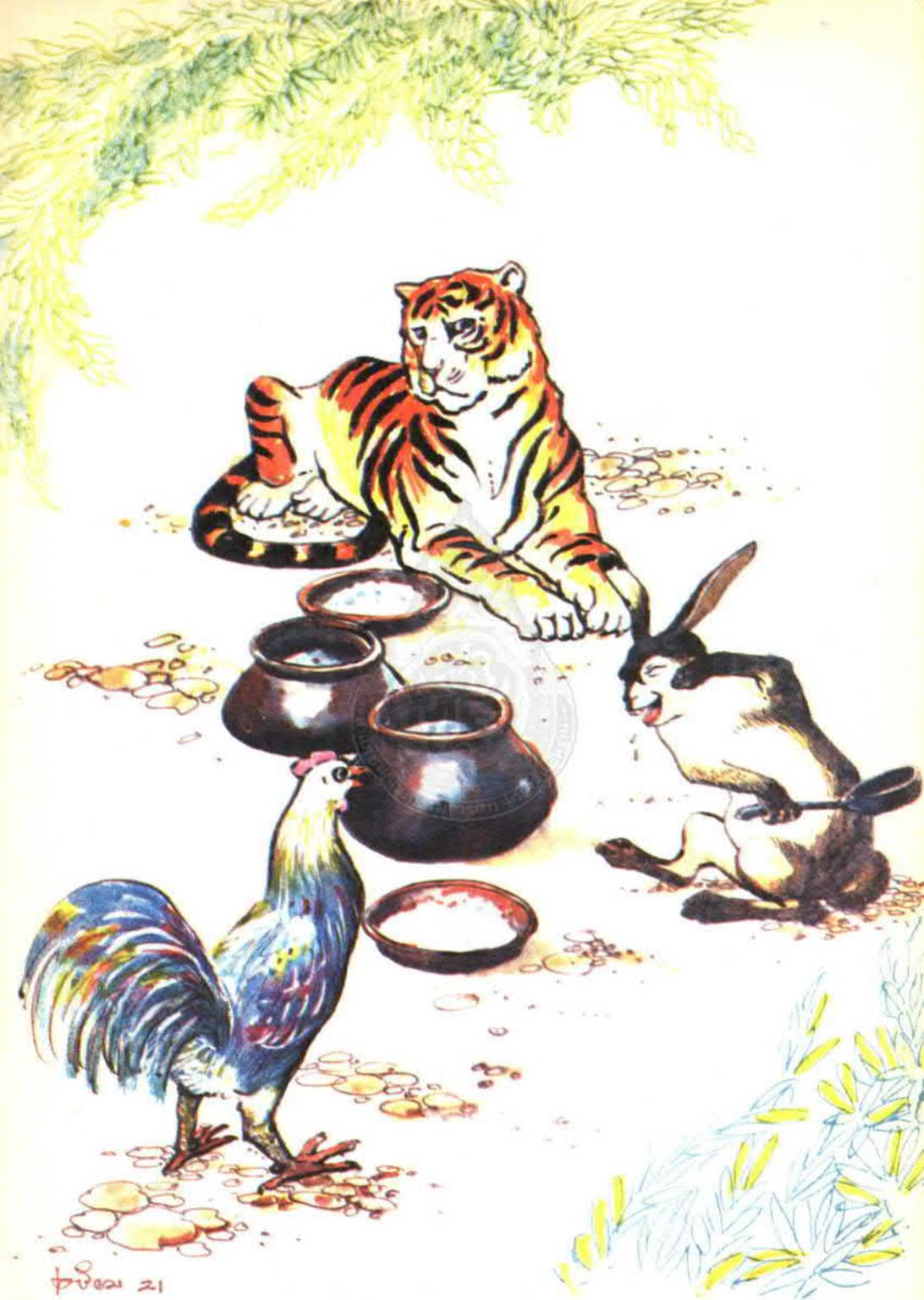
“ไอ้เกลอ กินกันก่อนนะ ข้ายังไม่หิว”

ทั้งเสือและไก่กินกันไปโดยไม่นึกสงสัยอะไร ฝ่ายกระต่ายก็ได้แต่หัวเราะเอา หัวเราะเอา จนทั้งเสือและไก่อดแปลกใจไม่ได้จึงถาม

“เอ๊ะ.....ไอ้เกลอ วันนี้เป็นอะไรไป เอาแต่หัวเราะ”

กระต่ายอดรันทนไม่ได้ จึงเล่าความจริงให้เสือและไก่ฟังว่า ในหม้อแกงนั้นเป็นอะไร เสือและไก่โกรธมาก จึงขับไล่ไม่ให้กระต่ายเป็นเพื่อนและอยู่ร่วมชายคาบ้านเดียวกันต่อไป

กระต่ายวิ่งหนีออกไปด้วยความหิวและเหนื่อยอ่อน หลายวันต่อมา มันก็กลับมาหาเสือและไก่ด้วยความอ่อนเพลีย และอ้อนวอนขอเป็นเพื่อนกับสัตว์ทั้งสองอีก โดยให้สัญญาว่า จะไม่เกียจคร้าน

และกลั่นแกล้งเพื่อนฝูงอีกเลย ทั้งเสียและไก่อเห็นกระต่ายรับคำ เป็นมันเป็นเหมาะ จึงยอมรับเป็นเพื่อนอีกครั้งหนึ่ง ตั้งแต่นั้นมา กระต่ายก็เปลี่ยนนิสัยเสียใหม่ ไม่เกียจคร้านสันหลังยาวเหมือนเดิม คอยช่วยเหลือในกิจการของเพื่อนด้วยดี สามเกลอต่างอยู่อาศัยกัน มาด้วยความสุข

นิทานเรื่องนี้ชี้ให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันว่า การที่คนหรือสัตว์ จะอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสุขนั้น จะต้องคอยให้ความช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และจะต้องไม่เอาัดเอาเปรียบ หรือกลั่นแกล้งผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อน เพราะผู้ที่เกียจคร้านเอาัดเอาเปรียบผู้อื่น และคอยกลั่นแกล้งผู้อื่นนั้น ไม่มีใครปรารถนาจะคบหาสมาคม ด้วยเลย

